

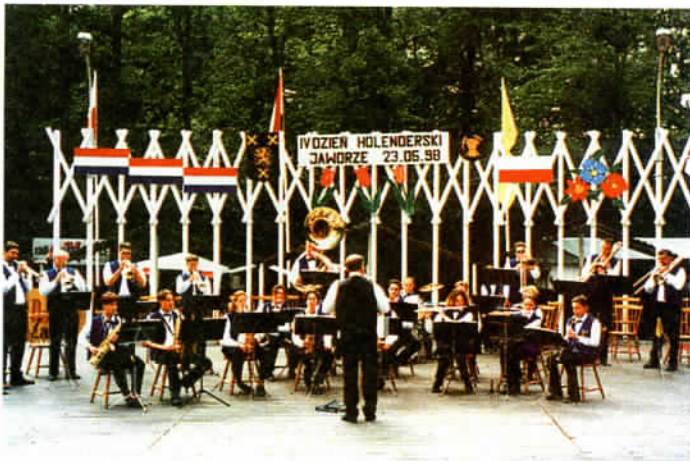

ECHO JAWORZA

GMINNA BIBLIOTEKA PUBLICZNA
w JAWORZU
43-384 JAWORZE
ul. Edmunda 92 - Tel 817-26 96
NIP 002-222-86-71 REGON 071012485

GAZETA LOKALNA GMINY JAWORZE

MIESIĘCZNIK ★ Rok VIII ★ Nr 87 ★ KWIECIEŃ '99 ★ 1,00 zł ★ Nakład 550 egz. ★ ISSN 1234-6853

V Dzień Holenderski

- program obchodów -

Piątek 14 maja 1999 r. godz. 19.30

Koncert "POLENKOOR" w kościele ewangelickim w Jaworzu

Sobota 15 maja, godz. 16.00

Otwarcie "V DNIA HOLENDERSKIEGO" w amfiteatrze

Przekazanie insygniów konsulowi holenderskiemu

Występy orkiestry, chóru "POLENKOOR"

Prezentacja holenderskiego folkloru i kuchni

Wspólna zabawa do godz. 24.00

Niedziela 16 maja

Od godz. 11.00 do 22.00 dalszy ciąg "DNIA HOLENDERSKIEGO"

Maj. "Obora". "V Holenderski Dzień".
Traw zieleń, kwiatki, niejeden pień,
Co mchem obrósł, niechaj wieści:
Ile ludzi i różności się tu mieści.

Ludzi gór i ludzi morza
Niechaj sprzęga przyjaźni obroża,
A różne proporczyków koloru,
Niech wzbogacają "Obory" walory.

Na scenie "Polenkor" śpiewa,
Zasiadłych ław szeregi słońce olśniewa.
Przy straganach wzmaga się ruch,
Bo wszędzie tu góruje holenderski duch.

Do ich Konsula należy tu dziś władza.
Artyści sztukę prezentują, kucharz dogadza.
Kolorowa ludzi gromada faluje wokół.
Niech żyje braterstwo! Bawmy się wesóło.

Roman Rucki

DZIŚ W NUMERZE M.IN. STR.

Sesja Rady Gminy	2
Uchwała budżetowa na 1999 rok	3
Sprawozdanie z działalności Zarządu Gminy	3
Programy komitetów wyborczych	4
Praca SG ZOZ	4
Jubileusz biskupa Anweilera	5
Serca pełne miłości	5/6
Konkurs na dyrektora	6/7
Włosna w "Jedynce"	7/8
Vademecum agroturystyczne	8
Mój pies świadczy o mnie	8
Wiosenne porządki	9
Promujmy piękno	9
Nowe władze u pszczelarzy	10
Komisja Rolnictwa	10/11
Z działalności seniorów	11
Sylwetka Pawła Kantora	11
Międzynarodowy Wyścig Psich Zaprzęgów	12/13
Listy do redakcji	13
Śląsk Cieszyński - skarbiec przyszłości	13
Spotkanie Maczkowców	14/15
Pismo z PPKS	15
Wróćmy do ziół	15
Ogłoszenia	16

VI sesja Rady Gminy w Jaworzu

Przywitania radnych oraz wszystkich przybyłych gości dokonał przewodniczący Rady Gminy mgr **Andrzej Pilch**.

Na wstępie przedstawił on proponowany plan posiedzenia VI sesji RG Jaworza przewidziany do realizacji w dniu 30 marca 1999 r. Po odczytaniu proponowanego planu sesji radni przyjęli przedstawiony porządek obrad (szesnastu – za, przy dwóch nieobecnych). Zatwierdzono jednogłośnie protokół z poprzedniego dwuczęściowego spotkania sesyjnego, nie wnosząc do niego żadnych poprawek.

Następnie głos oddano skarbnikowi UG **Emmie Penkali**, by wyjaśniła kwestie związane z uchwałą budżetową na rok 1999. Po zapoznaniu wszystkich zgromadzonych z projektem uchwały budżetowej zwrócono się z prośbą o zapytania i ewentualne komentarze. Przew. klubu radnych TMJ – **Jerzy Bisok** poinformował, że klub zdecydował poprzeć uchwałę budżetową z wykonywania planu budżetu i wprowadzone ewentualnie poprawki.

Jako następny głos zabrał przew. Komisji Budżetowej – radny **Ryszard Klima**. Zwrócił on uwagę na fakt olbrzymiego wyzania, przed jakim została postawiona jego komisja, jak i Zarząd. Stanęli oni przed problemem podziału środków, porównywalnych z tymi przydzielonymi w budżecie zeszłorocznym, na jeszcze większy przydział kompetencyjny związany z przeprowadzoną reformą administracyjną (szkoły, ośrodki zdrowia...). Tegoroczny budżet to także ciągle rosnąca potrzeba rozpoznania nowych inwestycji (chodniki, drogi, oświetlenie...). Pieniądzy otrzymaliśmy jednak tyle samo, bez uwzględnienia rosnącej stopy inflacji. Przew. Komisji Budżetowej zapewniał wszystkich, iż starano się budżet rozdzielić jak najbardziej rzeczowo. Uchwałę budżetową zaakceptowali w głosowaniu wszyscy obecni radni. Szczegóły mają zostać opublikowane w najbliższym czasie przez Komisję Budżetową na łamach "EJ".

Kolejną uchwałą podejmowaną przez radnych było "utworzenie środków specjalnych przy jednostkach budżetowych". Merytorycznie problem ponownie wyjaśniła skarbniczka, po czym jednomyślnie RG zatwierdziła powyższą uchwałę.

Zgodnie z przyjętym porządkiem głosu udzielono przew. Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – mgr **Zenonowi Kowalczykowi**. Przedstawił on program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na 1999 rok oraz harmonogram realizacji z podziałem środków pieniężnych. Dowiedzieliśmy się także, iż uruchomiono na terenie Jaworza świetlicę socjoterapeutyczną dla dzieci w budynku nr 85. Uchwała dotycząca zadań i planu pracy powyższej komisji została przyjęta jednomyślnie.

Kolejne projekty uchwał dotyczące:

- ogłoszenia konkursów na stanowiska dyrektorów szkół i placówek szkolnych,
- ustalenia regulaminu konkursu na stanowiska dyrektorów szkół i placówek szkolnych,
- ramowy statut publicznego gimnazjum,

przybliżyła sekretarz UG Jaworza mgr **Irmgarda Gryczka**.

Głos w dyskusji zabrała także przew. Komisji Edukacji RG – mgr **Maria Kawik**, która stwierdziła, iż uchwały są dobrze i rzeczowo przygotowane, w związku z czym członkowie jej komisji przychylają się do poparcia w/w projektów. Rada przyjęła uchwały jednogłośnie.

Następną uchwałą była sprawa powołania komisji d/s prasy lokalnej i informacji oraz zasad jej wynagradzania. Zatwierdzenie tej uchwały miało burzliwy przebieg. Zdania wśród radnych, jak i członków spoza rady oraz gości były podzielone. Główne głosy sprzeciwu padły ze strony radnych: **Jerzego Py-sza** i **Jana Klisia** stojących na stanowisku, aby uchwały nie głosować lub pozostawić pracowników redakcji na starych zasadach. Tak jednak stać się nie mogło, co tłumaczyła zresztą sekretarz UG Jaworza, gdyż zmieniły się przepisy regulujące wyżej wymienione kwestie. Radny i zarazem przew. Rady Redakcyjnej "Echa Jaworza" **Marian Zygmun** starał się udowodnić, słusznie zresztą, jak pracochłonną i wiele odpowiedzialną jest praca w redakcji "EJ". Wykład ten był oparty na wieloletnim doświadczeniu i znajomości głębi zagadnienia. W sukurs tej wypowiedzi przyszedł przew. TMJ – **Jerzy Kukla**, który również starał się uzmysłowić, jak wielkie znaczenie ma dla popularyza-

cji Jaworza, pogłębienia zwykłych kontaktów międzyludzkich, polepszający się wizerunek "EJ". Reasumując w pierwszej kwestii o zatwierdzeniu powstania w/w komisji ośmiu radnych było – za, przy pięciu – przeciw i pięciu – wstrzymujących się. Natomiast w sprawie stawek wynagrodzenia za pracę w "EJ": piętnastu radnych było – za, przy trzech – wstrzymujących się.

Jeszcze przed przerwą podjęto uchwałę o "oddaniu w wieczyste użytkowanie" nieruchomości gruntowej w centrum Jaworza Stanisławowi Piecuchowi na 98 lat. Sprawę przybliżyli wójt mgr **Czesław Wierzbicki** i jego z-ca mgr **Rudolf Galocz**. Odpowiadali oni także na zapytania radnych w tym temacie, gdyż budził on wiele kontrowersji. Na prośbę jednego z radnych Wójt zobowiązał się do opublikowania wyjaśnień związanych z tą transakcją. Uchwałę przyjęło piętnastoma głosami za, przy trzech wstrzymujących się. Przegłosowano także uchwałę o przejęciu w formie darowizny działki poniżej Szkoły Podstawowej Nr 1 w Jaworzu Dolnym – osiemnastu radnych głosowało jednogłośnie.

Po przerwie głosu udzielono dyrektorowi Gminnego Ośrodka Zdrowia lek. med. **Józefowi Szaremu**, który zwrócił się z wnioskiem do Zarządu o to, aby w miarę zaistnienia możliwości, dokonano pewnych przesunięć środków finansowych w trakcie roku budżetowego, gdyż fundusze przyznane przez kasy chorych są zdecydowanie zbyt niskie.

Kolejnym punktem były sprawy organizacyjne RG w Jaworzu. Przew. RG ponowił prośbę o uporządkowanie obiegu dokumentacji pomiędzy Radą Gminy a Urzędem Gminy Jaworze. Przew. RG **Andrzej Pilch** przedstawił i zapoznał zgromadzonych z przyjętym przez mieszkańców do realizacji Społecznym Programem Wyborczym RG na lata 1999-2002 oraz przybliżył przygotowywany projekt "Strategii rozwoju dla UG w Jaworzu". **Marian Zygmun** poinformował o otrzymaniu kolejnego transportu z Holandii końcem marca i podziękował za pomoc w rozładunku radnym: **Romanowi Ruckiemu**, **Jerzemu Sikorze**, wychowankom Domu Wychowawczego w Jaworzu oraz pracownikom UG. Przywieziono głównie sprzęt medyczny dla sanatorium, a także artykuły spożywcze z myślą o najuboższych. Przew. RG zwrócił się do radnych (przewodniczących komisji) o uporządkowanie teczek komisji problemowych w celu optymalizacji pracy UG i RG Jaworze.

W końcowej części sesji Zarząd odpowiadał na zapytania radnych związanych z pracą w okresie między spotkaniami RG w Jaworzu. Radni składali także wnioski i zwracali się do stołu prezydyjnego o wyjaśnienia w sprawach m.in.:

- GOKiR – pytanie J. Kukla;
- "zateczek" na ul. Średniej – pytanie J. Pysz;
- PPKS – pytanie J. Krzyszczeń;
- oświetlenia – pytanie J. Sikora, I. Szczypka, P. Krzemień;
- mieszkań po ZZD – pytanie J. Wawrzyczek

i innych istotnych tematów.

Przew. Zarządu mgr **Czesław Wierzbicki** wyjaśnił kwestie związane z możliwością skorzystania z kredytów fundacji "Biały Węgiel" na częściowe remonty szkół, oraz o przebiegu działań związanych z kredytami z NFOSiGW – Warszawa. Dowiedzieliśmy się o rozpoczęciu pracy przepompowni ścieków i realizacji przykanalików do posesji na obszarze Jaworza Górnego.

Radny **Kliś** zdał sprawozdanie finansowe (wstępne) z odbytych imprez sportowych oraz wspólnie z radnym **Bisokiem** zaprosili wszystkich do wzięcia udziału w Dniu Holenderskim w terminie 13-17 maja br. Przew. Komisji Edukacji mgr **Maria Kawik** postawiła wniosek, aby do składu tej komisji przyjąć **Marię Lepecką** – księgową, prowadzącą finanse oświatowe UG Jaworze. Komisja Ochrony Środowiska i Rolnictwa wniosowała o zaproszenie na kolejną sesję przedstawiciela firmy "Tros-Eko", oraz aby wysłano (w kwietniu jeszcze) nakazy odchwaszczenia posesji i działek użytkowych do osób, które regularnie tego obowiązku nie przestrzegają.

Przew. RG kończąc kolejną sesję złożył gratulacje na ręce radnego **Klisia** za zajęcie III miejsca w międzynarodowych zawodach narciarskich w Norwegii, po czym ogłosił zamknięcie VI sesji Rady Gminy w Jaworzu.

KWIECIEŃ PLECIEŃ, BO PRZEPLATA
TROSKĘ ZIMY, TROSKĘ LATA.

CZASEM PORA KWIECZNIA – PORA LETNIA
CZASEM ZWIEDZIE – W ZIMĘ PRZEJDZIE.

Uchwała budżetowa na 1999 r.

Nr VI/38/99 RG Jaworze z dnia 30 marca '99r.

1. Planowane dochody budżetu na rok 1999 wynoszą	6.658.000,-
w tym: subwencja oświatowa	2.216.944,-
subwencja z tytułu utraconego podatku od środków transportu	284.997,-
podatek od nieruchomości od osób fizycznych i prawnych	1.000.000,-
udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych	1.828.406,-
dotacja na usuwanie skutków powodzi	328.788,-
dotacja na realizację zadań zleconych gminie (opieka społecz. i administracja rządowa)	202.000,-
opłaty skarbowe	300.000,-
2. Planowane wydatki budżetu gminy wynoszą	6.808.000,-
w tym: szkoły podstawowe, świetlica dla uczniów gimnazjum przedszkola	2.234.930,-
remonty dróg, budowa chodników, zimowe utrzymanie dróg, regulacja potoków, usuwanie skutków powodzi na drogach	625.000,-
konserwacja i oświetlenie ulic.	604.788,-
kanalizacja sanitarna	152.000,-
opieka społ. i dodatki mieszk. administracja państwowa i samorządowa	464.757,-
utrzymanie amfiteatru	228.975,-
w tym: zadaszanie amfiteatru	1.393.720,-
dotacje dla zakładów budżetowych (GOKiR i biblioteka)	182.550,-
	120.000,-
	162.400,-
3. Deficyt budżetowy w kwocie 150 000,- zostanie pokryty z pożyczki	

Prośba

Zwracam się z prośbą do zakładów, kościołów, stowarzyszeń, partii, organizacji o współredagowanie "Echa Jaworza". Proszę o przesyłanie (dostarczanie) materiałów, sprawozdań, planów pracy, opracowań dokumentacyjnych, swoich stanowisk, sukcesów, uwag, wniosków, interpelacji.

Materiał informacyjny winien być dostarczony w maszynopisie. Redakcja "EJ" zastrzeże sobie prawo ustalenia terminu wydania oraz obiektywną ocenę treści przesłanej do publikacji. Zwracam się o poinformowanie swoich członków w powyższej inicjatywie Rady Gminy Jaworze.

Proszę o współudział w gminnej działalności informacyjnej, ale również zwracam się z prośbą o współdecydowanie w sprawach dalszego rozwoju gminy Jaworze.

ADRES REDAKCJI: **Przew. RG mgr A. Pilch**

Urząd Gminy Jaworze, ul. Zdrojowa 82

43-384 Jaworze

tel. 817-21-95, 817-28-13, 817-25-34

Informacja Urzędu Gminy Jaworze

1. Urząd Gminy Jaworze ustala, że piątki 4 czerwca '99 i 12 listopada '99 są dniami wolnymi od pracy za ekwiwalentnym odpracowaniem w soboty 12 czerwca '99 i 20 listopada '99.

2. W związku z zainstalowaniem nowej centrali telefonicznej informujemy, że można wybierać numery wewnętrzne tonowo pod numerem tel. 817-28-13 lub 817-21-95

- * Gminny Ośrodek Kultury i Rekreacji – wewn. 22
- * referat budownictwa – wewn. 17 lub 18
- * kasa – wewn. 24
- * podatki od nieruchomości – wewn. 13
- * ref. ochrony środowiska i dział. gosp. 817-25-34

Sprawozdanie z działalności Zarządu Gminy Jaworze za okres od 2 marca do 23 marca br.

Zarząd Gminy Jaworze w okresie jak wyżej w głównej mierze zajmował się konstrukcją budżetu gminy Jaworze w oparciu o planowane przychody oraz przewidywane wydatki zgodnie z wcześniejszymi opiniami komisji problemowych. Projekt uchwały budżetowej został przesłany do zaopiniowania przez komisję budżetową i po pozytywnej opinii przedłożony Radzie w celu jego uchwalenia. Ponadto:

- * Zarząd ponownie omawiał możliwości reorganizacji GOKiR.
- * omawiał sprawy regulacji potoków Szeroki, Wysoki, Jesionka. Omawiano konieczność remontu linii brzegowej potoku Kamienny koło p. Gawlas. Zdecydowano o zleceniu wykonawstwa ze środków powodziowych.
- * Zarząd zadecydował, że sfinansuje wykonanie prac geodezyjnych na potokach, jeżeli Zarząd Melioracji wykona prace.
- * Zarząd podjął decyzję o zaniechaniu poboru podatku od OSP Jaworze.
- * Pozytywnie rozpatrzył wniosek o zastosowaniu ulgi w podatku od spadków i darowizn w stosunku do mieszkanki Jaworza będącej w trudnej sytuacji.
- * Omawiano sprawę umorzenia długu wynikającego z zaległości podatkowych. Odłożono wydanie decyzji w tej sprawie.
- * Ustalono cenę wtórnika znaczka dla psów na kwotę 1,50 zł.
- * Nie wyrażono zgody na dofinansowanie Samodzielnego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Jaworzu na wypłatę trzynastej pensji.
- * Pozytywnie zaopiniowano wniosek PSP s.c. Piecuch w sprawie bezprzetargowego nabycia parceli 1172/23 jako uzupełnienie do parceli już posiadanej 1172/21.
- * Pozytywnie zaopiniowano dofinansowanie w okresie od kwietnia do czerwca br. firmy PPKS w kwocie 1500 zł mies.
- * Nie wyrażono zgody na zbycie akcji spółki AQUA będących w posiadaniu gminy Jaworze.
- * Nie wyrażono zgody na sprzedaż parceli 1312/6 (dawna baza SKR) dla firmy "BESKID-HAUS".
- * Podjęto decyzję, że Zarząd przyjmie wg własnych propozycji regulamin swojej działalności przygotowany przez Wójta Gminy.
- * Wnioski zgłoszone przez radnych zostały skierowane do właściwych referatów do wykonania oraz do komisji do zaopiniowania.
- * Pozytywnie zaopiniowano udział gminy w targach turystycznych w Katowicach w dn. 8-11 kwietnia br.
- * Omawiano możliwość wykupu mieszkania w majątku ZZD Grodziec. Nie podjęto decyzji.
- * Po raz kolejny zorganizowano spotkanie z dyrekcją PPKS w sprawie poprawy jakości komunikacji.
- * W sprawie dot. wniosku gminy żydowskiej na pierwszej rozprawie w Warszawie temat odroczono na 90 dni, wzywając gminę do uzupełnienia materiałów.
- * Nawiązano kontakt z fundacją "BIAŁY WĘGIEL" w celu dofinansowania inwestycji proekologicznych na terenie gminy Jaworze. Planuje się spotkanie z prezesem fundacji na kwietniowym posiedzeniu Zarządu.
- * Podjęto działania na rzecz przyspieszenia rozliczeń NFOŚiGW. W tej sprawie planowane jest spotkanie z prezesem NFOŚiGW w piątek (26 marca '99) w Warszawie.
- * Podjęto działania w sprawie dodatkowych dotacji na likwidację skutków powodzi z 1998 roku. Decyzji jeszcze nie otrzymano.
- * Omawiano sprawy związane z obsadami stanowisk dyrektorów jaworzańskich szkół i przedszkoli od 1 września br.
- * Omawiano sprawy związane z gospodarowaniem mieniem komunalnym (grunty, budynki).
- * Omawiano sprawy prac porządkowych na terenie gminy w okresie wiosennym.
- * Omawiano sprawy związane z usuwaniem odpadów stałych z terenu gminy (negocjacje z miastem Bielsko-B.)
- * Omawiano sprawy związane z modernizacją i zadaszaniem amfiteatru.
- * Omawiano sprawy współpracy z zagranicą (Holandia, Włochy) w kontekście przyjazdu grup na festyny do Jaworza.

Ponadto Zarząd i podległe agendy zajmowały się sprawami bieżącymi gminy wg kompetencji.

Komitet wyborczy "O przyszłość Jaworza"

Radny Jerzy Sikora

Okręg wyborczy nr 2
ul. Smrekowa 58, tel. 817-24-03

Radny Roman Rucki

Okręg wyborczy nr 3
ul. Cieszyńska 144/1, tel. 817-31-31

Radny Piotr Suchy

Okręg wyborczy nr 4
ul. Cieszyńska 364 b, tel. 817-30-59

Radny Jerzy Bisok

Okręg wyborczy nr 5
ul. Turystyczna 72, tel. 817-21-70

Radny Andrzej Pilch

Okręg wyborczy nr 8
ul. Zdrojowa 179, tel. 817-26-04

Radny Ryszard Klima

Okręg wyborczy nr 10
ul. Południowa 129, tel. 817-27-46

Radny Marian Zygmunt

Okręg wyborczy nr 11
ul. Ukryta 337, tel. 817-25-60

Radny Jerzy Pysz

Okręg wyborczy nr 13
ul. Miodowa 128, tel. 817-26-42

Radny Rudolf Galocz

Okręg wyborczy nr 15
ul. Zdrojowa 218, tel. 817-22-47

Radny Jerzy Edward Kukla

Okręg wyborczy nr 16
ul. Nadbrzeżna 74, tel. 817-32-02

Skład Komitetu Wyborczego "O przyszłość Jaworza":

Przewodniczący	Jerzy Kukla
członek	Piotr Caputa
członek	Władysława Dybczak
członek	Piotr Bożek
członek	Paweł Stekla
członek	Andrzej Pilch

Program wyborczy Towarzystwa Miłośników Jaworza na lata 1999-2002

- Sporządzenie programu rozwoju Jaworza na lata 2000 - 2010 w oparciu o zgłaszane postulaty i potrzeby mieszkańców oraz możliwości finansowe gminy. Konsultacja tegoż programu z innymi organizacjami społecznymi działającymi na terenie gminy Jaworze w celu realizacji wspólnej strategii rozwoju gminy.
- Powstanie siedziby Gminnego Ośrodka Kultury w Jaworzu, który będzie miejscem dla sali tradycji, wystaw artystycznych, biblioteki, siedziby organizacji społecznych (TMJ).
- Zadaszenie sceny amfiteatru, remont widowni i rekonstrukcja parku.
- Ochrona istniejących zabytków tj. obiektów kubaturalnych i małej architektury, poprzez określanie możliwości zagospodarowania tych obiektów oraz czynienie starań celem przywrócenia im pierwotnego wyglądu zewnętrznego.
- Propagowanie bazy turystycznej w Jaworzu:
 - * Skansen powozów, miejscowych muzeów i sali tradycji oraz galerii,
 - * Gospodarstwa agroturystyczne,
 - * Autocamping, basen otwarty,
 - * Przystań kajakowa, pole biwakowe,
 - * Trasy rowerowe, narciarskie, tereny sportowe.

- Pomoc finansowa na rzecz zainteresowań kulturalnych mieszkańców (koła zainteresowań w szkołach, przedszkolach, zespoły artystyczne, wystawy).
- Udział w realizacji postulatów mieszkańców mających na celu poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego, oświetlenie ulic i budowy chodników.
- Udział w realizacji programu z zakresu ochrony środowiska (ochrona terenów parkowych i leśnych oraz widokowych, kanalizacja, śmieci).
- Współpraca z innymi organizacjami społeczno-politycznymi działającymi na terenie gminy Jaworze oraz współpraca z organizacjami zewnętrznymi o podobnym profilu w kraju i z zagranicą.
- Udział w działalności wydawniczej promującej gminę Jaworze.

Pełnomocnik Komitetu Wyborczego TMJ
Jerzy Kukla

Praca Samodzielnego Gminnego Zakładu Opieki Zdrowotnej

(nowa oficjalna nazwa Ośrodka Zdrowia)

Z dniem 1 marca br. została przyjęta do pracy lek. med. **Katarzyna Dzięcioł** - specjalista II stopnia chorób wewnętrznych, wykonująca również badania USG. W związku z tym godziny przyjęć lekarzy przedstawiają się następująco:

lek. med. Józef Szary:

poniedziałek	8.00 - 12.00	
wtorek	13.00 - 17.00	
środa	8.00 - 10.00	badania USG
	10.00 - 13.00	przyjmowanie pacjentów
czwartek	11.00 - 13.00	
piątek	8.00 - 10.00	badania USG
	10.00 - 12.00	przyjmowanie pacjentów
sobota (druga w miesiącu)	9.00 - 12.00	

W pozostałym czasie pracy - praca administracyjna i wizyty domowe. Ze względu na pełnione funkcje administracyjne godziny przyjęć w niektórych przypadkach mogą ulec zmianie.

lek. med. Katarzyna Dzięcioł:

poniedziałek	8.00 - 13.00	
wtorek	8.00 - 10.00	badania USG
	10.00 - 13.00	przyjmowanie pacjentów
środa	13.00 - 17.00	
czwartek	8.00 - 13.00	
piątek	8.00 - 14.30	
sobota (czwarta w miesiącu)	9.00 - 12.00	

W pozostałych godzinach pracy - wizyty domowe.

lek. med. Grażyna Kapias:

poniedziałek	8.00 - 14.30
wtorek	8.00 - 13.00
środa	8.00 - 13.00
czwartek	13.00 - 17.00
piątek	8.00 - 13.00
sobota (druga w miesiącu)	9.00 - 12.00

W pozostałych godzinach pracy - wizyty domowe.

Po godzinach pracy Ośrodka Zdrowia w nagłych zachorowaniach pomocy nadal będzie udzielało bielskie Pogotowie Ratunkowe.

Kier. SG ZOZ lek. med. Józef Szary

Informujemy, że uzupełnienia wykorzystanych blankietów recept w książeczkach zdrowia, można dokonywać TYLKO w biurze Rejestru Usług Medycznych w Bielsku-Białej, ul. Widok 5.

KTO W WIELKI TYDZIEŃ SIEJĘ,
BĘDZIE MIAŁ PŁONÓW NADZIEJĘ

Jubileusz Biskupa Anweilera

W dniu 28 lutego br. 25-lecie ordynacji kapłańskiej obchodził uroczyste biskup Diecezji Cieszyńskiej Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego ks. **Paweł Anweiler**. Z tej okazji w kościele Zbawiciela przy pl. Marcina Lutra w Bielsku-Białej odprawili nabożeństwo dziękczynne księża **Roman Dorda** i **Roman Mikler**, zaś orację jubileuszową wygłosił oraz błogosławieństwa i Sakramentu udzielił zwierzchnik KE-A biskup **Jan Szarek**. W podniosłym nabożeństwie udział wzięli biskup rzymsko-katolickiej Diecezji Bielsko-Żywieckiej **Tadeusz Rakoczy**, wojewoda śląski **Marek Kempki**, senator **Marcin Tyrna**, liczni duchowni ewangelicy, znajomi i przyjaciele Jubilata oraz parafianie ze Śląska Cieszyńskiego.

Ks. bp **Paweł Anweiler** urodził się w 1950 roku w Kaliszu. Jego matka była pracownicą kaliskiej parafii ewangelickiej, natomiast ojciec sprawował funkcje urzędnicze. W 1968 roku rozpoczął studia w Chrześcijańskiej Akademii teologicznej w Warszawie. Był jednym z organizatorów i przez dwa lata przewodniczył Ekumenicznemu Warszawskiemu Komitetowi Młodzieży. Po egzaminie magisterskim oraz egzaminie "pro venia concionandi" w 1974 r. w Kaliszu został ordynowany na duszpasterza Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego. Jako wikariusz pracował w parafiach w Kaliszu i Kępnie.

Rok 1971. Zakochani - Halina i Paweł, na tle ewang. domu parafialnego w Jaworzu

W roku 1976 wstąpił w związek małżeński z **Haliną Mendrek** rodem z Jaworza, z którą wychowuje 17-letniego syna **Dariusza Jakuba**. We wrześniu 1979 roku powierzono mu administrowanie parafii ewangelickiej w Częstochowie, gdzie dwa lata później wybrany zostaje proboszczem. Wtedy też został członkiem Synodu KE-A, w którego pracach uczestniczy do dziś. W roku 1991 zgromadzenie parafialne w Bielsku powierzyło mu stanowisko proboszcza. W dniu 24 września 1991 roku Synod Diecezji Cieszyńskiej przekazał mu urząd biskupa diecezjalnego. Konsekracja i introdukcja na ten wielce odpowiedzialny i trudny urząd nastąpiły 9 lutego 1992 roku.

Ks. biskup **Paweł Anweiler** bywa od czasu do czasu do Jaworza i to nie tylko z racji duszpasterskich wizytacji, czy rodzinnych odwiedzin, ale uczestniczy bardzo chętnie również w różnych wiejskich uroczystościach, jak choćby "Jaworzański Wrzesień", "Dni Holenderskie", Jubileusz 125-lecia OSP... Podczas jednej z takich imprez "Na Oborze" w reporterskiej z nim rozmowie powiedział mi: "Ogromnie podoba mi się krajobraz podbiatniańskiego Jaworza, a jego mieszkańców szanuję i doceniam za ich nadzwyczajną bogobojność i pracowitość".

Redakcja i Czytelnicy "Echa Jaworza" składają Szanownemu Jubilatowi serdeczne życzenia i zapraszają do częstych odwiedzin naszej uroczej podbeskidzkiej wsi.

F. K. Szpok

GDY W KWIETNIU DESZCZ CZĘSTO ROŚI,
DOBRE PŁONY POŁOM PRZYNOŚI.

Serca pełne miłości

22 marca br. dotarł do Jaworza kolejny transport holenderskich darów dla Międzygminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasienicy, którego sprawny rozładunek do magazynów "Domu Strażaka" i BZL w Jaworzu, zawdzięczać trzeba 18-osobowemu zespołowi ludzi z Urzędu Gminy, Komisji Pomocy Społecznej, RG, Młodzieżowego Domu Wychowawczego i społecznikom, pod baczny okiem **Gustawa Lorka** i **Małgorzaty Klajmon**.

Sam brałem udział w kilkakrotnym rozładunku podobnych transportów i uświadamiam sobie, o ile więcej wysiłku trzeba włożyć w zgromadzenie całego tego materiału, jego posortowanie i przygotowanie do odbioru, a potem załadunek, i to nie byle jak, ale z dokładnym rozmieszczeniem, by weszło go jak najwięcej, i by dotarł do odbiorcy w dobrym stanie.

Zważywszy na to, że dostawca dysponuje tylko grupą kilku ofiarnych emerytów i emerytek, sam zaś załadunek musi być przeprowadzony szybko ze względu na blokadę szczupłego placu, trzeba docenić żar serc, jaki tryska z tych ludzi, bez reszty oddanych w służbę dla potrzebujących.

Jan Cornelius de Kreij z pierwszym przez siebie zorganizowanym transportem darów przybył do Warszawy 13 grudnia 1981 roku. Na ulicach witaly go lufy czołgów, zięjące pustką okna wystawowe sklepów, ogólny popłoch. Podczas szybkiego powrotu do kraju sięgnął pamięcią do lat 30., kiedy to jako 12-letni chłopak, osierocony przez ojca, poznał biedę i nędzę, która go otoczyła. Sam, rezygnując z nauki, wraz z matką pracował, by móc utrzymać też i młodsze rodzeństwo.

Ojciec pozostawił po sobie tylko biednie prosperujący sklepik. Trzeba było lat ciężkiej pracy i wyrzeczeń, zanim doprowadził dziedzictwo ojca do dochodowego interesu. Swą skromnością i otwartością zjednał sobie mieszkańców i zyskał ich szacunek. Po latach doprowadził do prosperity rozbudowanego sklepu do tego stopnia, że pozwoliło mu to na budowę nowego centrum handlowego. Widząc zbliżający się czas emerytury, handel przekazał w ręce dzieci, sam zaś zamiast zażywać spokojnej starości, pomny swej młodzieńczej biedy i przeżyć wojennych, całą energię poświęcił niesieniu pomocy potrzebującym, nie bacząc kim oni są, nie dzieląc ich według konfesji czy zapatrywań. Mając szczególny sentyment do "Maczkowców", oczy jego szczególnie zwracały się ku Polsce.

Aby swe postanowienie mógł zrealizować, wraz z podobnymi zapaleńcami założył FUNDACJĘ CHARYTATYWNĄ AKTIC HOLLAND - POLEN w swojej rodzinnej miejscowości Giessenburg, koło Rotterdamu.

Od lewej: Pani de Kreij, p. J. C. de Kreij, p. Gustaw Lorek

W roku 1982 jaworzanin **Gustaw Lorek** nawiązał kontakt z Janem C. de Creij, stając się zarazem koordynatorem jego pomocy charytatywnej, najpierw w ramach parafii ewangelickiej w Jaworzu, potem na obszarze gmin Jasienica i Jaworze, dalej na terenie całego Podbeskidzia, by z kolei ogarnąć i dalsze rejony Polski.

Kiedyś, podczas przyjacielskiej pogawędki Gustaw zwierzył się Janowi Corneliusowi, że miał straszego brata. Kiedy wymienił datę jego urodzin, Jan - uśmiechając się - powiedział: "pozволь mi zostać twoim starszym bratem" - obie daty urodzin zgadzały się co do joty. Od tego momentu między tą dwójką

ofiarnych ludzi istnieje rzeczywistość braterska więź.

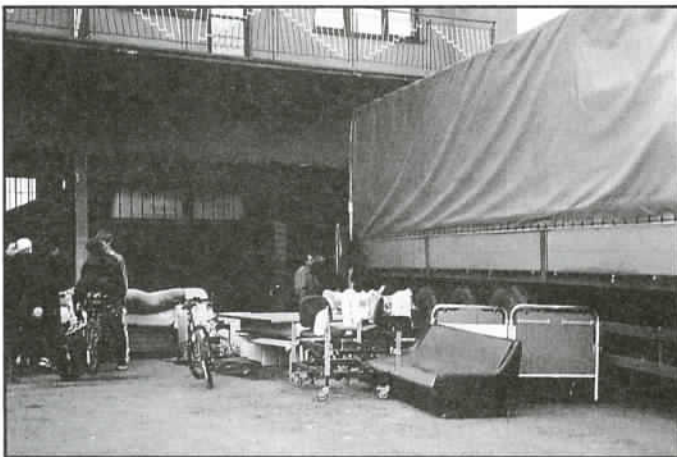
Sięgając wzrokiem ponad sterty darów, trzeba dostrzec też i problemy, i to coraz większe, towarzyszące każdemu transportowi.

Rzeki pism, raportów, rozliczeń, setki telefonów, z których rozlegają się błagalne głosy o pomoc, a też i gorące podziękowania za już otrzymaną, ale też głosy ziewające ignorancją, znieczulicą, czasem też zwykłym chamstwem, nie ułatwiają tej nader trudnej pracy.

Chylę czoła przed tymi, którzy podjęli się tych szlachetnych trudów, także przed ich małżonkami, które zrozumiały idee, którym służą i całym sercem są im pomocne.

Dla wszystkich, którzy chcieliby wziąć udział w tej szlachetnej akcji, drzwi stoją otworem. Potrzeby się piętrzą.

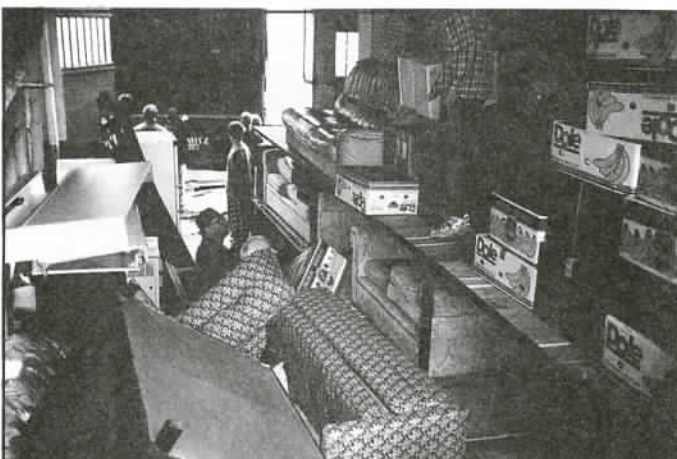
Wszystkim zaś tym, którzy plotkują: "gdyby Lorkowie nie korzystali na tym, to by się w to nie angażowali", odpowiadam,

najpierw słowami samego Jana C. de Kreij: "temu, który obiera jabłko z jabłoni, godzi się ich też skosztować", a potem – zamieścić się tą pracą i czerpiec z niej posądzane korzyści, zachowując jednak rzetelność, z jaką jest ona wykonywana. Kto z was, wszystkowiedzących i wszystkosłyszających, zapytał się kiedyś, gdzie przebywają, i co robią nasi dobroczyńcy podczas pobytu w Jaworzu?

Ich hotelem jest dom państwa Lorków. Tam też znajduje się w tym czasie biuro robocze, w którym na bieżąco opracowuje się plany dostaw wg stert zapotrzebowań. Jan C. de Kreij i jego współpracownicy są ludźmi czynu. Nie życzą sobie wczasów, ni hotelowego odpoczynku. Ich interesuje tylko biedny, schorowany człowiek.

Od początku trwania akcji, do Polski rocznie trafiało około 30 transportów darów o różnym przeznaczeniu. Rok 1998 był

rekordowym. 52 transporty rozdzielono głównie wśród powodzian oraz dzieci w Rabce, Krośnie i Ciechocinku.

W październiku ub.r. setny transport dotarł do Międzygminnego Ośrodka Pomocy w Jasienicy. Wyciągnięty po pomoc rekóm, czasem jak na ironię, towarzyszyło westchnienie: "co, znowu transport?" W opinii użytkowników sprzęt, głównie medyczny, był niesprawny, czasem już przestarzały. Nie do mnie jednak należy ocena.

Gustaw Lorek wraz z Małżonką odznaczeni zostali odznaką "ZASŁUŻONY DLA JAWORZA" oraz innymi, co bardzo sobie cenią. Tak samo wieloma medalami uhonorowany został Jan C. de Kreij.

W 74 roku życia Jan C. de Kreij został odznaczony KRZYŻEM KAWALERSKIM przez ambasadora polskiego w Holandii. Powiedział wtedy, że bardzo sobie ceni ten gest, ale na niego zasłużyła również jego Małżonka, dzieci oraz wszyscy ofiarni współpracownicy, pozostający teraz w cieniu. Myślę, że na taki gest zasłużyli sobie także wszyscy ci, którzy w swoim holenderskim środowisku ochrzcili Jana Corneliusa "ŻEBRAKIEM", przed którym jednak nie zamykają się serca czy drzwi magazynów.

Tu trzeba dodać, że droga od złożenia wniosku o odznaczenie do rzeczywistej dekoracji była pasmem bojęw li tylko dlatego, że "SAMARYTANIN" – był protestantem!

Głoszone na wszystkie strony wartości chrześcijańskie i święte obrazki w klapach nie zasłoniły faryzejskich serc, które zapomniały o przestrozach Chrystusa: "Zaprawdę powiadam wam, czegokolwiek nie uczyniliście jednemu z tych najmniejszych, i mnie nie uczyniliście" (Ew. Mateusza 25.45b). Jan C. de Kreij wraz ze swoimi współpracownikami jest wierny temu nakazowi.

Trzeba się dziwić naszemu rządowi, ministerstwu finansów czy zdrowia. W chwili, gdy nędza wзира z ośrodków zdrowia, szpitali, przytułków, przedszkoli, szkół czy rodzin – rząd, zamiast dofinansowywać, zamyka swoimi paragrafami otwarte dłonie tych, którzy chcą pomóc w biedzie. Czyż nie jest to ironia?

Bezinteresowność akcji charytatywnej prowadzonej przez Jana C. de Kreij opisało już wielokrotnie w różnych czasopiśmie wielu autorów. Niech ten artykuł nie będzie odebrany jako gloryfikacja jego bohaterów, ale jako podziękowanie, w imieniu setek osób, które skorzystały z tej pomocy, a której dalsze funkcjonowanie zaczyna okrywać czarne chmury bezduszności.

Roman Rucki

Zarząd Gminy Jaworze w związku z uchwałą Rady Gminy Jaworze Nr VI/41/99 z 30 marca br. wraz z Rozporządzeniem MEN z dnia 15 lutego br. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać osoby

**zajmujące stanowiska dyrektorów, ogłasza
KONKURS NA STANOWISKA
DYREKTORÓW PRZEDSZKOLI**

w placówkach:

1. **Publiczne Przedszkole Samorządowe Nr 1 w Jaworzu Dolnym**
2. **Publiczne Przedszkole Samorządowe Nr 2 w Jaworzu Środkim**

1. Stanowisko dyrektora przedszkola może być powierzone nauczycielowi, który:
 - a) posiada wyższe wykształcenie magisterskie z przygotowaniem pedagogicznym oraz kwalifikacje wymagane do zajmowania stanowiska nauczyciela w tym przedszkolu,
 - b) posiada co najmniej pięcioletni staż pracy pedagogicznej na stanowisku nauczyciela,
 - c) w okresie pięciu lat bezpośrednio przed powierzeniem stanowiska uzyskał co najmniej dobrą ocenę pracy w przedszkolu,
 - d) posiada potwierdzone aktualnym świadectwem lekarskim warunki zdrowotne niezbędne do zajmowania stanowiska nauczyciela w przedszkolu.
2. Stanowisko dyrektora przedszkola, może być również powierzone nauczycielowi, który posiada wyższe wykształcenie zawodowe z przygotowaniem pedagogicznym lub ukończonym kolegium nauczycielskim albo studium nauczycielskim oraz kwalifikacje wymagane do zajmowania stanowiska nauczyciela w tym przedszkolu i spełnia warunki określone w pkt. ust. b-d.
3. Oferty kandydatów powinny zawierać:
 - a) pisemne zgłoszenie do konkursu na dyrektora określonego przedszkola,
 - b) dokumenty stwierdzające wykształcenie i kwalifikacje,
 - c) kwestionariusz – przebieg dotychczasowej pracy,
 - d) ocenę pracy,
 - e) zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia,
 - f) koncepcję pracy na stanowisku dyrektora przedszkola.

4. Oferty należy składać w zamkniętych kopertach z napisem "Konkurs na Dyrektora Przedszkola Nr ..." w sekretariacie Urzędu Gminy do dnia 30 kwietnia 1999 r.

I etap rozstrzygnięcia nastąpi 6 maja br. tzn.

- a) zbadanie, czy kandydaci spełniają wymagania formalne,
- b) dopuszczenie do udziału w konkursie.

II etap nastąpi w dniu 12 maja br.

- a) wysłuchanie propozycji kandydatów dotyczących kierowania pracą przedszkola i dokonanie oceny tych propozycji,
- b) głosowanie.

REGULAMIN KONKURSU

w celu wyłonienia kandydata na stanowisko dyrektora przedszkola, szkoły lub placówki oświatowej prowadzonej przez Gminę Jaworze

1. Zasady przeprowadzenia konkursu
1. W celu przeprowadzenia konkursu na stanowisko dyrektora Przedszkola, Szkoły lub Placówki Oświatowej, Rada Gminy powołuje Komisję konkursową, zwaną dalej "Komisją".
2. Komisja podejmuje działania kierując się jednolitym dla wszystkich konkursów Regulaminem Komisji Konkursowej ustalonym przez radę Gminy Jaworze.
3. W skład Komisji wchodzi po dwóch przedstawicieli:
 - * organu prowadzącego szkołę
 - * organu sprawującego nadzór pedagogiczny – Kuratorium Oświaty w Katowicach, oddział w Bielsku-Białej
 - * Rady Pedagogicznej przedszkola, szkoły i placówki oświatowej
 - * rodziców
 - * po jednym przedstawicielu zakładowych organizacji związkowych, które działają na terenie szkoły lub placówki
4. Za zgodą przewodniczącego oraz kandydatów w posiedzeniu Komisji mogą brać udział inne osoby w charakterze obserwatorów.
5. Konkurs przeprowadza się w obecności co najmniej 80% ustalonego składu Komisji. W przypadku niespełnienia wyżej wymienionego wymogu termin konkursu przesuwają się o 7 dni.
6. Legitymacją do uczestnictwa w pracach Komisji stanowi imienne upoważnienie wydane przez organ desygnujący przedstawiciela lub wyciąg z protokołu zebrania rady pedagogicznej, rady rodziców.
7. Przedstawiciela związku zawodowego desygnuje organizacja związkowa, która spełnia zadania zakładowej organizacji związkowej w rozumieniu art. 34 ustawy o związkach zawodowych.
8. W przypadku, gdy do konkursu kandyduje współmałżonek lub krewni I stopnia w linii prostej członka Komisji – członek ten powinien zostać wyłączony z udziału w pracach Komisji na wniosek przewodniczącego Komisji. Organ desygnujący wyłączonego członka może zgłosić innego przedstawiciela.
9. Ogłoszenie konkursu przez Zarząd Gminy następuje przez podanie do publicznej wiadomości w prasie lokalnej nazwy placówki, daty konkursu, warunków koniecznych do spełnienia przez kandydata oraz trybu i miejsca składania wymaganych dokumentów. Czas składania dokumentów nie może być krótszy niż 14 dni od daty pierwszego ogłoszenia.
10. Kandydat przystępujący do konkursu powinien spełniać wymogi zgodnie z rozporządzeniem MEN z dnia 15 lutego br.
11. Wyłonionego kandydata na stanowisko dyrektora Przedszkola, Szkoły lub Placówki Oświatowej, przewodniczący Komisji przedstawi organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny (wymóg art. 36 ust. 2 ustawy o systemie oświaty).

**Serdeczne podziękowania za wyrazy współczucia,
złożone wieńce i kwiaty
oraz liczny udział w pogrzebie
śp. ALFREDA STEKLI**

**Ks. Proboszczowi W. Wantulokowi, Rodzinie,
Przyjaciółom, Sąsiadom, pracownikom Aqua S.A.,
Zespołowi Muzycznemu "Starzy Przyjaciele"
składają
Żona, Syn, Synowa, Zięć i Wnuki**

Wiosna w "Jedynce"

Kolejny już raz młodzież ze Szkoły Podstawowej Nr 1 w Jaworzu witała wiosnę w charakterystyczny dla siebie sposób. 22 marca o godz. 8.30 rozpoczął się Konkurs Piosenki szkolnej, na którym każda klasa prezentowała swoje wokalne, aktorskie i plastyczne umiejętności w dwóch wybranych piosenkach.

Swoją obecnością zaszczylicili imprezę przedstawiciele Rady i Urzędu Gminy, Komitetu Rodzicielskiego oraz dyrekcja szkoły.

Było o co walczyć, bowiem nagrody pieniężne dla zwycięzców były nie bez znaczenia, nadchodził przecież okres wycieczkowy i każda suma się przyda. Rozstrzygnięcie konkursu – jak zwykle – nie było łatwe, ale jakoś się z tym uporano. Otóż słodką nagrodę od przedstawiciela Rady otrzymały klasy czwarte.

Przedstawiciele Komitetu Rodzicielskiego rozdzielili swoje nagrody w następujący sposób:

I miejsce	klasa VIII b	400 zł
II miejsce	klasa VIII a	300 zł
III miejsce	klasa V b	200 zł

Jury konkursu rozstrzygnęło zmagania nieco inaczej:

I miejsce	klasa VIII c
II miejsce	klasa VIII b
III miejsce	klasa VIII a
IV miejsce	klasa V b
V miejsce	klasa VII a

Klasy, które w konkursie zajęły pierwsze trzy miejsca otrzymały nagrody pieniężne z Urzędu Gminy oraz drobną sumkę z Samorządu uczniowskiego.

Nagrodę Dyrektora Szkoły otrzymała klasa V b.

Trzeba przyznać, że pomysły dzieci były niejednokrotnie bardzo ciekawe, a praca i zapał, które włożyły w przygotowanie imprezy przyniosły efekty: uśmiech i radość – o to właśnie chodziło w tej imprezie.

Mamy nadzieję, że ta wiosenna tradycja w "Jedynce" będzie kontynuowana.

Do zobaczenia i usłyszenia za rok.

H.D.

Vademecum agroturystyczne – cd.

Korzyści z agroturystyki – dodatkowe źródło dochodu

W wielu gospodarstwach istnieją "uśpione" zasoby, które mogą być wykorzystane w rozwoju agroturystyki. Mogą to być:

- rzadko używane pokoje,
- strychy lub poddasza,
- całe nie zamieszkałe budynki,
- części zagród lub grunty pod namioty, itp.

Wystarczy te zasoby uruchomić, a zaczną przynosić dochód. W niektórych gospodarstwach, gdzie właściciele dysponują, używanym od święta, umeblowanym piętrem domu, działalność turystyczną można rozpocząć od zaraz – bez żadnych nakładów inwestycyjnych. Dochody osiąga się nie tylko z samego używania pomieszczeń na noclegi. Jest to podstawowa usługa, ale dzięki niej można uzyskać następujące korzyści finansowe, proponując gościom:

- * bezpośrednią sprzedaż własnych produktów rolnych (bez pośredników),
- * posiłki (często również z własnych produktów rolnych),
- * wypożyczanie sprzętu sportowego – konie, bryczki itp.,
- * sprzedaż wyrobów rzemieślniczych i wiele innych usług.

Dzięki turystom rodziny gospodarzy zdobywają nowe umiejętności, uczą się przedsiębiorczości, co może procentować w innych dziedzinach.

Same kontakty z gośćmi, wymiana poglądów przynoszą niewymierne, ale istotne korzyści. Na przykład w przypadku gości zagranicznych kontakty te mobilizują do nauki języków obcych.

Czy biznes turystyczny jest odpowiedni dla Ciebie?

Nie ma prostej odpowiedzi na to pytanie. Wiele zależy od tego, jak szeroki zakres usług planujemy świadczyć i jak dużego zysku finansowego się spodziewamy. Znane są przypadki rolników, którzy zaczęli prowadzić usługi turystyczne obok zasadniczej pracy na roli i po kilku latach stwierdzili, że dochody z turystyki przewyższyły dochody z rolnictwa. Są to jednak sytuacje wyjątkowe. Turystykę należy traktować jako działalność dodatkową, a dochody z niej stanowią od 30 do 50 % dochodów z rolnictwa. Są gospodarze, którzy działalność turystyczną traktują jako urozmaicenie codziennego życia – bardziej dla rozrywki niż pieniędzy.

Uzyskane dochody to coś w rodzaju niespodziewanego kieszonekowego. Robimy coś, bo to lubimy, a pieniądze stanowią miły uboczny rezultat tej działalności. Okazuje się, że jest to o wiele skuteczniejszy sposób zarabiania pieniędzy niż wtedy, gdy od razu nastawiamy się na duże zyski.

Jeśli jednak nie lubisz obcych ludzi w swoim domu i kontaktów z nowymi osobami nie zmuszają się do tego rodzaju działalności. Skutkiem będzie rozczarowanie obu stron – Twoi goście będą niezadowoleni, nie przyjadą ponownie, co spowoduje niskie dochody dla Ciebie.

Pamiętaj! Biznes turystyczny nie jest dla każdego.

opr. mgr inż. A. Paszka

Mój pies świadczy o mnie

Wiosna jest szczególną porą roku. Natura budzi się do życia. Należy zwrócić uwagę na swoich "milusińskich". Pies nie jest rzeczą, jest żywą istotą zdolną do cierpienia fizycznego i psychicznego. Człowiek jest odpowiedzialny za to, czym będzie jego pies – towarzyszem życia, czy postrachem dla otoczenia. Kto zwierzę chowa, albo się nim posługuje, obowiązany jest do naprawienia wyrządzonej przez nie szkody, niezależnie od tego, czy było pod jego nadzorem, czy też zabił się lub uciekło. U wielu ludzi miłość do psa trwa krótką chwilę. Później zwierzę ląduje na ulicy i wszystko zaczyna się od nowa – suka rodzi młode, które czeka los bezdomnych. W Polsce żyje około 7 mln psów: na łańcuchu, za parkanem, na kanapie. Trzeba się dobrze zastanowić przed zakupem, nabyciem psa, pamiętając, że mały piesek to mały problem, duży pies – poważny obowiązek. Wszystkim właścicielom psów przypominamy o obowiązkach wynikających z przepisów Uchwał RG Jaworze (do wglądu w Urzędzie Gminy):

- I. Uchwała Nr XiX/134/96 z dnia 22.03.1996 r. w sprawie właściwego dozoru nad zwierzętami.
- II. Uchwała Nr XXXVI/229/97 z dnia 10.11.1997 r. w sprawie szczegółowych zasad utrzymania czystości i porządku oraz zakazu wypalania roślinności na terenie gminy Jaworze.

Pies musi reagować na rozkazy. Nie może być agresywny w stosunku do ludzi i zwierząt.

Organ gminy stara się rozwiązywać interesy społeczne. Nie w każdym przypadku jest kompetentny. Należy wspólnie zastanowić się, jak rozwiązać problem bezpańskich psów, których w Jaworzu przybywa. Na dzień dzisiejszy bezdomnymi psami zajmuje się schronisko dla bezdomnych zwierząt (43-300 Bielsko-Biała, ul. Kazimierza Wielkiego 8, tel. 814-10-38). O fakcie znalezienia bezdomnego psa należy powiadomić powyższe schronisko podając dokładny adres zgłaszającego oraz miejsce, gdzie pies będzie przetrzymywany do czasu jego odbioru przez specjalną służbę schroniska. Należy pamiętać, że całą odpowiedzialność za zgłoszenie ponosi osoba wzywająca pomocy w schronisku. Koszt pobytu psa w schronisku (300 zł) pokrywa Urząd Gminy (w tym jest koszt transportu, szczepienia i żywienia).

Właścicieli psa, PAMIĘTAJ! – abys po swoim psie sprzątał. W psich odchodach może być przenoszonych wiele groźnych pasożytów.

Urząd Gminy Jaworze

Szczepienie psów

Informuję, że obowiązkowe szczepienie psów przeciw wściekliznie odbędzie się w 1999 roku w Jaworzu w niżej wymienionych terminach:

Data	Miejsce szczepienia	Godzina
6 maja	Koło Urzędu Gminy	10.30
6 maja	Koło sklepu "Jaworek"	12.00
6 maja	Koło p. Ormańca	12.45
6 maja	Koło p. Stroki	13.40
7 maja	Koło p. Krehuta	10.30
7 maja	Koło szkoły leśnej	11.30
7 maja	Koło Lecznicy, ul. Podgórska	13.00
10 maja	Koło sklepu w Jaw. Nałężu	10.30
10 maja	Koło Kapliczki	11.30

Równocześnie informuję, że posiadam różne uodparniające szczepionki dla psów i kotów oraz skuteczną szczepionkę przeciw pomorowi królików, których szczepienie przeciw tej chorobie jest konieczne ze względu na zjadliwość zarazka i jego rozpowszechnianie się.

lekarz weterynarii
Stanisław Pytlowany

WSZAKŻE LICZY ZWYCZAJ DAWNY:
PIERWSZY 'APRIL' ZWODZISZ SŁAWNY.

MIEŁA CI LI KROTOCHWILA,
POŚLIJ GAPIA PO 'APRILA'.

Wiosenne porządki

Wiosna. Śniegi odkryły pola, łąki, krzaki. Zieleni traw i różnorodność kwiatów cieszy nasz wzrok. Tak być powinno stale. Ale... – przyzajmy to szczerze: wielu z nas jest bałaganiarzami. Co rusz, wyrzucamy na drogi, czy chodniki różne papierki, opakowania, butelki, puszki, nie bacząc na to, że nieopodal stoi koszyk na śmieci.

Jesienno-zimowe wiatry były naszym sprzymierzeńcem w zaśmiecaniu. Uwagę naszą przykuwają tu i ówdzie worki z odpadami, nie mówiąc już o koszach na przystankach autobusowych, które mają służyć odpadkom podróżnych, a które z reguły wypchane są przyniesionymi torbami domowych odpadków. Wiele tych niechcianych "towarów" porzucanych jest przez przejeżdżające samochody obcych ludzi. Bardzo nagannym jest jednak to, że czynią to również mieszkańcy Jaworza, podrzucając swoje domowe brudy innym – niiby kukulki swoje jaja. Nie stronią też od zaśmiecania lasów, potoków czy rzek. Pytamy się wszystkich tych jaworzan – czy wam nie wstyd? Przecież kosze na śmieci są do nabycia w sklepach. Firma "Tros-Eko" co miesiąc wywozi odpady. Oszczędzając parę złotych szargacie wasze imię, narażając się na wytykanie palcem, a może też i na grywny administracyjny. Szanujmy naszą "małą Ojczyznę". Wspólnie dbajmy o jej piękno i czystość. Także o bezpieczeństwo. Butelka porzucona w suchej trawie może zadziałać jak soczewka, a zapalona od niej trawa może stać się zarzewiem dużego pożaru. Usunąć więc z naszych posesji papierki, puszki, szkło itp. Zaglądnijmy do przydrożnych krzewów, które tego "bogactwa" skrywają najwięcej. Nie mówmy – "to nie nasza sprawa", głównie tam, gdzie mamy większe zbiorowości ludzkie (bloki, domy komunalne). Dla wielu oczyszczenie jakiegoś odcinka nie stanowi większego problemu. Gdy jednak czynić to mają tylko pojedyncze osoby, a inne będą się biernie przypatrywać, a może jeszcze pod ich adresem kierować uszczypliwe uwagi, i – co gorsza – dalej zaśmiecać oczyszczony teren, będzie to praca wielce niewdzięczna, czego żadnemu ochotnikowi nie życzę.

Roman Rucki

Promujmy piękno jaworzańskiej ziemi Jaworze na MTT "BESKIDY '99"

W dniach od 26 do 28 marca br. w hali sportowej BBTS Włókniarz w Bielsku-Białej przy ul. Widok odbyły się 10 MIĘDZYNARODOWE TARGI TURYSTYCZNE "BESKIDY '99". Patronem prasowym imprezy był "Dziennik Zachodni", a organizatorem "Systemy Komputerowe Główna S.A."

W tym roku ofertę przedstawiło ponad 220 wystawców, wśród których po raz siódmy gmina Jaworze. Interesujące propozycje przygotowały "Beskidy bez granic" (Bielsko-Biała, powiaty: bielski i żywiecki oraz Frydek-Mistek i Czadca), Zakopane, Mazury, Grecy, Turcy, Hiszpania i Węgry.

W kosztach organizacyjnych stoiska Jaworze solidarnie partycypowali, z możliwością przedstawienia swoich ofert w zakresie turystyki i infrastruktury turystycznej Hotel "Jawor",

"Skansen" Zygmunta Podkówki, Specjalistyczne Gospodarstwo Rybackie Zdzisława Byłoka, willa "Relaks", reprezentowana przez Ryszarda Grzywnowicza oraz gmina Jaworze reprezentowana przez Gm. Ośrodek Kultury i Rekreacji.

Nasze stoisko wyróżniało się piękną, przejrzystą dekoracją poprzez rzeźby jaworzańskiego artysty-amatora Krzysztofa Czadera, plakaty, luki, narty. Dla zainteresowanych i zwiedzających były przygotowane foldery, widokówki i oferty wydawców. Atrakcją naszego stoiska była przygotowana przez Zdzisława Byłoka degustacja wędzonego pstrąga.

Pierwszy dzień targów przeznaczony był dla profesjonalistów. Prezentowali się Augustów i Stowarzyszenie Turystyczne Kaszuby. Odbyło się seminarium "Turystyka i gospodarka transgraniczna".

Sobota i niedziela były dniami otwartymi dla publiczności. W sobotę zapraszały Kaszuby na występy regionalnej kapeli i przysmaki kuchni. W niedzielę rozstrzygnięto konkurs na katalog roku '99. Główną nagrodę otrzymała spółdzielnia "Turysta" z Bielska-Białej, za treść, kompleksowość informacji i za przejrzystość formy. Wyróżniono Nadwiślańską Agencję Turystyczną z Tychów, prywatne Biuro Podróży "Sindbad" z Opola i "Atlas Tour" z Rybnika. Rozdano również nagrody Wielkiej Loterii Niezaplanowanej Podróży. Można było wygrać wycieczkę do Chorwacji, Turcji oraz weekendy nad morzem, na Kaszubach i w Beskidach.

Patronem Targów były Polskie Koleje Państwowe. W nowym rozkładzie jazdy znajdzie się pociąg Bielsko-Gdynia, który w osiem godzin dowiezie pasażerów nad morze. Nowością był klub internetowy, w którym można było za darmo zaprezentować ofertę.

Oferty przedstawiane przez wystawców z Jaworza cieszyły się dużym zainteresowaniem mieszkańców powiatu bielskiego i województwa śląskiego, którzy szukali ofert tanich i wypoczynku o charakterze weekendowym niedaleko miejsca zamieszkania.

Chwała tym, którzy mimo trudnych czasów promują naszą "małą Ojczyznę", a hańba tym, którzy ją zaśmiecają i bezmyślnie niszczą środowisko naturalne.

Marian Zygmunt

ROLNICZE SPRAWY

Nowe władze u pszczelarzy

W dniu 28 marca br. odbyło się w sali Urzędu Gminy w Jaworzu ZEBRANIE SPRAWOZDAWCZO-WYBORCZE ZWIĄZKU PSZCZELARZY, działającego na terenie gmin Jaworze - Jasienica. Oficjalnego otwarcia dokonał prezes **Marian Rapacz**. Zebrani minutą ciszy uczcili pamięć zmarłych Kolegów: **Stanisława Goglera, Karola Nowoka i Rudolfa Budziocha**. Dla sprawności obrad wybrano przewodniczącego i sekretarza w osobach **Andrzeja Pilcha i Mieczysława Szyma**. W dalszej części posiedzenia sprawozdanie za okres mijającej kadencji przedstawił prezes **Marian Rapacz**. Stan finansów Związku Pszczelarzy przybliżył skarbnik **Karol Rucki**.

Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej odczytał i wystąpił o udzielenie absolutorium ustępującemu Zarządowi **Walter Ryrych**. Przystąpiono do wyboru nowych władz związku (ZPJ). Były prezes Marian Rapacz odmówił prośbom kolegów o ponowne kandydowanie, tłumacząc swoją decyzję stanem zdrowia oraz niezrozumiałą brutalnością i nerwowością obecnych czasów.

Zebrani wysunęli pięciu kandydatów na członków Zarządu i trzy kandydatury do Komisji Rewizyjnej. Obecni członkowie Związku jednogłośnie przyjęli zgłoszonych kolegów do wyżej wymienionych funkcji.

Skład nowo ukonstytuowanych władz pszczelarzy:

Zarząd:

prezes	Mieczysław Szyma
sekretarz	Adam Ryrych
skarbnik	Karol Rucki
członek zarządu	Jan Stekla
członek zarządu	Władysław Wójcik

Komisja Rewizyjna:

przewodniczący	Marian Rapacz
członek	Jan Pyka
członek	Czesław Krajewski

Nowo wybranym władzom w imieniu kolegów pogratulował były prezes **Marian Rapacz** oraz przew. RG Jaworza **Andrzej Pilch**. W sprawach bieżących członkowie ZPJ omówili:

- biuletyn informacyjny 1/99.
- podarunek Związku Pszczelarzy Podbeskidzia "Bartnik" dla ZPJ książkę "Pszczelarstwo".
- podjęto decyzję w sprawie składek członkowskich.
- przyjęto formę ubezpieczenia pasiek od odpowiedzialności cywilnej.
- zebrano zamówienia na cukier i syrop cukrowy.
- podjęto decyzję dot. zakupu "matek pszczelich".
- omówiono zakres kursów kwalifikacyjnych w Pszczelej Woli.
- oceniono skuteczność środków chroniących pasieki od chorób.

W końcowej części obecny przewodniczący RG Jaworza złożył sprawozdanie ze współpracy Komisji Rolnictwa i Ochrony Środowiska przy RG Jaworze ze Związkiem Pszczelarzy.

Postanowiono prowadzić dalszą współpracę na bazie już zdobytych doświadczeń. Po wyczerpaniu tematów zebranie zostało zakończone.

Protokołował **Andrzej Pilch**

Apel

Związek Pszczelarzy w Jaworzu zwraca się do hodowców pszczół z terenów Jaworza-Jasienicy, którzy nie są członkami Związku o wstępowanie do struktury Polskiego Związku Pszczelarzy. Informujemy, że zebrania ZPJ odbywają się w **każdą ostatnią niedzielę miesiąca o godz. 12.00 w Urzędzie Gminy w Jaworzu**. Bieżący kontakt telefoniczny pod numerami: **817-30-61, 815-26-37, 812-67-97**.

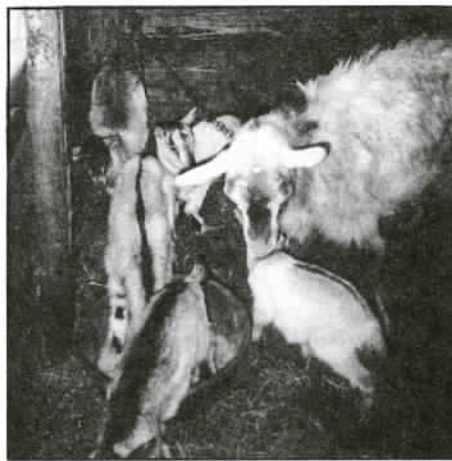
Zapraszamy!

Zarząd ZPJ

Koza – rekordzistka

Ostatnio prasa regionalna rozpisywała się na temat kozich pięcioraczek z terenu Podbeskidzia, uznając to zjawisko za niezmiernie rzadkie i godne upublicznienia. Okazuje się, że i moja córka Basia ma – jak się to popularnie mówi – dobrą rękę i wielkie szczęście w tej dziedzinie. Otóż jako licealistka szykująca się do kariery biologa, prócz nauki zajmuje się także od kilku lat swoją kozą Zużą. Bardzo ją lubi i dogadza na wszelkie sposoby przeróżnymi przysmakami. Zaś ona odplaca jej licznym potomstwem. Pisałem o tym mniej więcej przed rokiem w informacji pod tytułem "Kozie pięcioraczki". Bo trzeba Państwu wiedzieć, że Basia Zuza to w pełnym tego słowa znaczeniu – rekordzistka, bowiem w tym roku potworzyła swój okotowy wyczyn, ofiarowując swej czulej opiekunce ponownie pięć niezwykle żywotnych i przepięknej maści kozłatek.

Zachowują się one niczym cyrkowi akrobaci, gdyż jednym susem przeskakują swą bardzo dużą matkę, względnie wyskakują na jej grzbiet i spacerują po nim. Zadowolona Zuza stoi wtedy jak mur i tylko zadziera głowę, aby zobaczyć baraszkuje pociechy. Basia dołącza własnoręcznie wykonane zdjęcie żalując bardzo, że nie może ono być kolorowe w "Echu Jaworza". A skądinąd ciekawi nas – domowników, jak się też spisze nasza pocziwa kozuła w przyszłym roku.

F. K. Szpök

Obligatoryjny zakres celów i zadań przewidzianych do realizacji przez Komisję Rolnictwa i Ochrony Środ. w latach 1998-2002 (III kadencja RG w Jaworzu)

1. Podkomisja d/s Rolnictwa.
 1. Reprezentacja interesów i potrzeb rolników indywidualnych oraz wszystkich instytucji i związków zarejestrowanych na terenie gminy Jaworze, a mających związek z działalnością rolniczą tj.: pszczelarze, KGW, KR i in.
 2. Podejmowanie działań mających na celu modernizację i rozwój indywidualnych gospodarstw rolnych oraz pogłębianie i wdrażanie wśród wszystkich zainteresowanych nowych metod gospodarskich, funkcjonujących w krajach Unii Europejskiej.
 3. Ścisła współpraca z instytucjami oraz organizacjami szczebla powiatowego, wojewódzkiego, rządowego i pozarządowego organizującymi wszelkiego rodzaju prelekcje, a także szkolenia, m.in.: ODR, BIR, WOŚ przy UW, RZSW i in.
 4. Wspieranie i dotowanie inicjatyw gospodarskich na miarę możliwości budżetowych KRiOŚ.
 5. Kontynuacja akcji dofinansowania takich przedsięwzięć jak:
 - refundacja kosztów inseminacji bydła,
 - zakup lekarstw dla pszczół,
 - oprysk zbóż jarych i ozimych (zwalczanie chwastów),
 - dofinansowanie spółek wodnych (RZSW).
 6. Obrona praw i interesów rolników indywidualnych wraz z rodzinami.
 7. Interweniowanie przez KRiOŚ w sprawach indywidualnych członków, spółdzielców i ogółu rolników w przypadkach ewidentnej niesprawiedliwości i krzywdzącego załatwiania ich spraw przez organy administracji państwowej, jak i sektor prywatny, zgodnie z postanowieniami KPA.

8. Wpływanie na obrót i gospodarkę zasobami ziemi przez opiniowanie wniosków o wydzielenie gruntów rolnych pod zabudowę.
9. Współdziałanie w kształtowaniu decyzji władz samorządowych w zakresie ochrony gruntów rolnych, gospodarki wodnej, chowu zwierząt oraz ochrony środowiska naturalnego.
10. Działania mające na celu poprawę socjalnych i oświatowo-kulturalnych warunków życia i pracy ludności rolniczej oraz czynności, które wpłyną na rzecz podniesienia społecznej rangi i godności zawodu rolnika.
11. Organizacja spotkań z przodującymi rolnikami oraz związkami, których praca przynosi wymierne rezultaty.
12. Udzielanie pomocy w nagłych przypadkach losowych (pożary, powódzie) członkom rodzin, których dotknęło nieszczęście.
13. Organizacja wycieczek i wyjazdów poglądowo-szkoleniowych dla zainteresowanych, mających na celu przybliżenie i zaznajomienie z innymi sposobami i technikami gospodarowania.
14. Działania mające na celu kultywowanie bogatych regionalnych tradycji i kultury ludowej.
15. Publikacje dotyczące tematów związanych z:
 - rolnictwem
 - agroturystyką
 - ochroną środowiska
 - innymi.

Z działalności naszych seniorów

W Jaworzu od wielu lat prowadzi ożywioną działalność Koło nr 8 Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów, któremu od dawna prezesuje **Karol Ryrych**, zaś funkcję wiceprezesa, sekretarza i jednocześnie skarbnika sprawuje **Józef Semla**. Związkowcy swoje spotkania odbywają co wtorek o godzinie 14.00 w Klubie Seniora, mieszczącym się w odremontowanym ostatnio budynku gminnym usytuowanym w bezpośrednim sąsiedztwie Urzędu Gminy. Seniorzy otrzymali ostatnio nowe pomieszczenia z nowym wyposażeniem, za co są bardzo wdzięczni władzom gminnym.

Kiedy w jeden z marcowych wtorków złożyłem dziennikarską wizytę w Klubie Seniora natrafiłem na przemilą uroczystość świętowania urodzin **Janiny Raszki** z Jaworza Górnego, doskonałej gospodyni, pieśniarki i folklorystki. Ucztowano więc przy smakowitych ciastkach, kawie, herbacie i kieliszku domowej roboty pysznego wina, no i oczywiście przy naszych śląskich nastrojowych pieśniczkach. Pani Janina obiecała zorganizować jedno ze spotkań letnich w swoim gospodarstwie i zademonstrować wtedy różne czynności wiejskie, jak np. wyrób masła, mienienie krupicy na żarnach, wypiek razowca...

Podczas tej przemilęj uroczystości zapytałem prezesa **Karola Ryrycha** o program działalności Koła w roku 1999.

Oto jego poszczególne punkty przewidujące:

- * w marcu zorganizowanie Dnia Kobiet,
- * w kwietniu zwiedzanie "Skansenu Podkówków",
- * w maju powitanie prawdziwej wiosny w plenerze połączone z pieczeniem kielbasy,
- * w czerwcu "historyczny" spacer po wsi,
- * w lipcu wycieczka krajoznawcza (bywają takowe organizowane przez Związek),
- * w sierpniu przewiduje się wakacyjną przerwę w spotkaniach,
- * uczestnictwo w "Jaworzańskim Wrześniu",
- * w październiku obchody "Dnia Seniora",
- * w listopadzie popołudnie z poezją i pieśnią ludową,
- * w grudniu uroczysty "opłatek" – śpiewanie kołęd, wzajemne życzenia bożonarodzeniowe i noworoczne, wzajemne obdarowywanie się podarkami...

Rzecz jasna są to jedynie niektóre z przewidzianych imprez, jako że seniorzy spotykają się przecież cztery razy w miesiącu, co wtorek. Nie wszystkie z obiektywnych względów mogą być zrealizowane, bowiem ich animatorami są osoby w podeszłym wieku. **Redakcja "Echa Jaworza" oraz jego Czytelnicy przekazują tą drogą wszystkim seniorom życzenia zdrowia, wszelkiej pomyślności, a także uczestnictwa w wycieczkach zagranicznych organizowanych przez władze gminy.**

Zarząd zaprasza na klubowe spotkania!

F.K.Szpok

Sylwetki z naszej przeszłości

Paweł Kantor

* w 110 rocznicę urodzin *

Urodził się 1 maja 1889 roku w Nydku-Głuchowej, powiat Frydek-Mistek na Zaolziu, w ubogiej rodzinie. Tam też ukończył szkołę ludową, zaś wydziałową w Cieszynie.

W roku 1906 rozpoczął edukację nauczycielską w polskim seminarium "na Bobrku" w Cieszynie. Po zdaniu egzaminów, w latach 1910 do 1914 uczył w szkole ludowej w Lesznej Dolnej na Zaolziu.

Brał czynny udział w pierwszej wojnie światowej w latach 1914-18 jako żołnierz armii austriackiej.

1 listopada 1918 r. wstąpił do tworzącego się

wojska polskiego, w którym służył do 1920 roku. Na początku brał czynny udział w rozbrajaniu oddziałów austriackich stacjonujących w Cieszynie. W międzyczasie był nauczycielem w Lesznej Górnej.

Z przyczyn politycznych wydalony z Czech **Paweł Kantor** wraca do Polski, by najpierw, od 1922 roku pracować w Inspektoracie Szkolnym w Cieszynie, a następnie, na własną prośbę, w szkole podstawowej w Jaworzu Dolnym, w którym się zadowolił i pozostał, z przerwami, aż do śmierci.

Za działalność na niwie odzyskania państwowości polskiej po I wojnie światowej został odznaczony Krzyżem Niepodległości z Mieczami (1931), a za działalność społeczną – Złotym Krzyżem Zasługi (1936).

W latach 1933 do 35 pełnił obowiązki kierownika szkoły, a po wygraniu konkursu i uzyskaniu nominacji, kierował tą placówką do 1939 roku.

W okresie międzywojennym brał czynny udział w życiu społecznym Jaworza, pełniąc m.in. funkcję sekretarza gminy.

Jego usilnym zabiegiem zawdzięczać trzeba budowę nowej szkoły w Jaworzu Dolnym oraz w Jaworzu Nałężu, basen kąpielowy na "Kamieńcu" w Jaworzu oraz asfalt na drodze w centum wsi.

Okupację hitlerowską spędził w obozach koncentracyjnych i na przymusowych robotach. Od 14 maja 1945 roku podjął pracę nauczyciela w Brennej. W tym samym roku władze przeniosły Go do Jaworza Dolnego, gdzie nauczał do listopada 1948 roku. Od tej daty do czerwca 1951 pracował w szkole powszechnej w Nydku na Zaolziu. Potem powrócił znów do jaworzańskiej szkoły.

Podczas powojennej pracy w Jaworzu sam byłem Jego uczniem. Przypominam Go sobie jako człowieka wyrozumiałego i życzliwego, a też zwracającego uwagę na ciężką fizyczną pracę uczniów.

Podczas jednej z górskich wycieczek, które z klasą odbywał, kazał np. uczniom pozakładać między plecy a zgięte stawy łokciowe przycięte kawałki kijów, i tak wędrować.

Po latach zrozumiałem, że było to potrzebne naszym przygarbionym kręgosłupom, i to nie tylko na jednej wycieczce, ale jak najczęściej.

Pod koniec swego życia Paweł Kantor pytany, co z niego najmilej wspomina, mówił, że powojenne lata spędzone u swej siostry w Nydku na Zaolziu i w tamtejszej szkole ludowej, w której, z braku polskich nauczycieli, został zatrudniony przez kierownika tejże – Jana Kupca, zięcia swojej siostry, a męża znanej na Zaolziu poetki Anieli Kupiec, z którą oboje stanowili zasłużoną parę działaczy w PZKO na Zaolziu.

Paweł Kantor zmarł 24 października 1953 roku, a Jego doczesne szczątki spoczęły na cmentarzu ewangelickim w Jaworzu.

Wspominając Pawła Kantora, należy wspomnieć i Jego Małżonkę. **Ewę Kubaczkównę**, nauczycielkę szkoły podstawowej w Pastwiskach koło Cieszyna, pochodzącą z Tyry koło Trzyńca na Zaolziu, Paweł poznał w okresie swej pracy w Inspektoracie Szkolnym w Cieszynie. Oboje pochodzili z Zaolzia, i może to stało się magnesem ich rozpalonej miłości.

W lutym 1923 roku odbył się ich ślub w kościele parafialnym w Bystrzycy. Po osiedleniu się w Jaworzu, Ewa, mimo że też była nauczycielką, nie mogła w tym charakterze pracować w tutejszej szkole, gdyż na Śląsku w tym czasie panował tzw. "celibat", na mocy którego, z małżonków, którzy oboje byli nauczycielami, mógł być zatrudniony tylko jeden. Młoda, energiczna nauczycielka bez pracy podjęła się szeregu funkcji społecznych, z których dwie były podstawowymi:

- 1) W 1931 roku założyła w Jaworzu Koło Polek, któremu przewodniczyła do końca okresu międzywojennego.
- 2) Od 1929 do 1939 roku była poborcą podatków gruntowych z terenu całego Jaworza.

W okresie, gdy Jej Małżonek pełnił społecznie funkcję sekretarza gminy, stanowiła dla Niego ważną podporę w zakresie prowadzenia całej korespondencji. Trzeba pamiętać, że w tym okresie na pełnym etacie w gminie zatrudniona była tylko jedna osoba, reszta to społecznicy. Za swą działalność na społecznej niwie Ewa Kantor została w 1938 roku odznaczona Srebrnym Krzyżem Zasługi.

Po wojnie, od 1952 do 1966 roku była nauczycielką w szkole podstawowej w Jaworzu Dolnym.

Zmarła 11 sierpnia 1966 roku, a jej szczątki spoczęły koło Jej Małżonka na cmentarzu ewangelickim w Jaworzu. Małżonkowie Ewa i Paweł mieli dwoje dzieci – **Janinę i Adama**.

Wszystkich Czytelników, którzy chcą się szerzej zapoznać z bogatym życiorysem Pawła Kantora, odsyłam do artykułu "Sylwetki z naszej przeszłości" autorstwa **Adama Kantora**, zamieszczonego w biuletynie Towarzystwa Miłośników Jaworza "NASZ GŁOS" z 1991 roku oraz artykułu "Inicjator rozwoju Jaworza" autorstwa **Zofii i F.K. Szpoków**, zamieszczonego w miesięczniku "ECHO JAWORZA" nr 46 (listopad) z 1995 roku.

Serdecznie dziękuję inż. Adamowi Kantorowi za szersze przybliżenie sylwetek swoich Rodziców.

Roman Rucki

IV Międzynarodowy Wyścig Psich Zaprzęgow

Jaworze gościło po raz czwarty zaprzęgowców psich zaprzęgow wózkowych (z braku śniegu zawody odbywały się na wózkach).

W dniu 6 marca po raz drugi dopisała pogoda, która sprzyjała nie tylko psim załogom, ale również przyciągnęła rzesze widzów i sympatyków sportu północy. Wielu z nich mogło po raz pierwszy stanąć oko w oko z miłymi psami husky, malamutami, samojedami i innymi rasami pociągowymi, lubiącymi wysiłek w bieganiu po śniegu i bezdrożach.

Sympatycy tego sportu mieli okazję oglądać przez dwa dni trudne zmagania zaprzęgowców na urozmaiconej trasie, droga-

mi: Folwarczną, Smrekową, Wrzosową, do mety przy hotelu "Jawor".

Ciesząca się z roku na rok coraz większą sympatią "psia impreza" zgromadziła wzdłuż całej trasy wielu ciekawskich, którzy gorącymi okrzykami i brawami zagrzewali załogi do walki.

Wielką niespodzianką imprezy było uczestnictwo w zawodach prezesa Europejskiej Federacji Psich Zaprzęgow **Add Hekkersa**, który dokonał otwarcia IV Międzynarodowego Wyścigu Psich Zaprzęgow Jaworze '99.

Pan Hekkers wysoko ocenił organizację zawodów, a po pierwszym dniu zmagania, po kolacji, przeprowadził miniwykład dla maszerów, opiekunów i hodowców psów północy.

Słowa podsumowujące Add Hekkersa to miłe zaskoczenie dla niego i żony, że mogli uczestniczyć w tak niedużej miejscowości jak Jaworze na tak wzorowo przygotowanej imprezie (dobrze oznakowane trasy, skomputeryzowane biuro zawodów, posiłki, hotel, obsługa sędziowska itp.).

Organizator zadbał o atrakcje dla uczestników oraz widzów – foldery o wyścigach, informatory, ciepłe posiłki, napoje, a w przerwach startów gorące rytmy muzyczne.

A oto lista wyników poszczególnych biegów:

KLASA SKANDYNAWSKA – ZAWODNIK Z PSEM

1. Waluś Julian	Polska
2. Krkoska Ilja	Czechy
3. Mżyk Marek	Polska

KLASA C1 CZTERY DO SZEŚCIU PSÓW

1. Rzdiky Tomasz	Czechy
2. Planeta Witold	Polska
3. Kwiatkowski Filip	Polska

KLASA C2 MALAMUTY

1. Świątek Jacek	Polska
2. Laptas Sylwester	Polska
3. Zahradka Jiri	Czechy

KLASA C3 INNE RASY 6 PSÓW

1. Gadziński Bartosz	Polska
2. Musielak Paulina	Polska
3. Szymła Edward	Polska

KLASA B1 6 PSÓW

1. Rzidky Jarosław	Czechy
2. Szczeciński Wojciech	Polska
3. Sigut Dalibór	Czechy

KLASYFIKACJA GENERALNA PO DWÓCH DNIACH

1. Rzidky Jarosław	Czechy
2. Rzidky Tomasz	Czechy
3. Szczeciński Wojciech	Polska

Zwycięzcy otrzymali puchary, dyplomy i cenne nagrody, zaś wszyscy startujący otrzymali pamiątkową statuetkę, koszulkę okolicznościową oraz zaproszenie na V wyścig.

Organizatorzy tą drogą składają gorące podziękowanie sponsorom za wsparcie finansowe oraz nagrody przekazane na rzecz imprezy.

Ryszard Klima

Listy do redakcji

W "Echu Jaworza" z lutego br. przeczytałam informację o podwyższonej opłatach za usuwanie drzew i krzewów. Na innej stronie artykuł pt. "Promujemy piękno jaworzańskiej ziemi". Skłoniło mnie to do napisania kilku zdań.

Od kilkunastu lat rosły na moim polu, przy ul. Zdrojowej dwie śliczne jarzębiny. Kiedy spoglądałam przez okno cieszyły mnie swoim urokiem. Wiosną były obsypane białymi kwiatami, a jesienią ogromną ilością pomarańczowych owoców. Późną jesienią przylatywało stado ptaków na kilkudniową ucztę. Obecnie pozostały mi dwa pnie sterczące z ziemi, bo znalazł się ktoś, dla kogo prywatna własność nie istnieje, i ściął moje drzewa.

Uważam, że jeżeli będziemy tak bezmyślnie postępować i niszczyć to, co zielone, to z uroku Jaworza niewiele zostanie.

Olga Machalica

Spotkanie redaktorów

Zespół redakcyjny "Echa Jaworza" zaprosił na swoje robocze spotkanie 6 kwietnia br. redaktorów miesięcznika "JASIENICA".

W spotkaniu ze strony jasienickiej redakcji udział wzięli mgr **Zofia Polok** oraz dr **Eugeniusz Hođula**. "ECHO JAWORZA" reprezentowali: **Marian Zygmunt**, **Franciszek K. Szpok** i **Roman Rucki**. Ze strony Rady Gminy uczestniczył mgr **Andrzej Pilch**.

Goście interesowali się metodą tworzenia "Echa", jak też informowali o własnej pracy redakcyjnej.

Spotkanie było bardzo owocne w różne spostrzeżenia, które w przyszłości mogą przynieść obu stronom wymierne wyniki. Wspólne spotkania uznano za celowe, a kolejne ustalono na dzień 20 kwietnia br., tym razem w Jasienicy.

Roman Rucki

Informacja

Przewodniczący Rady Powiatu w Bielsku-Białej **Zygmunt Mizera** przyjmuje strony w każdy wtorek, w godzinach od 14.00 do 16.00 w pokoju 332 na III piętrze w budynku A byłego Urzędu Wojewódzkiego w Bielsku-Białej, ul. Piastowska 40.

W przypadku nieobecności Przewodniczącego Rady - strony będzie przyjmował inny członek "Prezydium" Rady Powiatu w Bielsku-Białej.

Śląsk Cieszyński, skarbiec przeszłości – w Twoim zasięgu

Szanowni mieszkańcy regionu jasienicko-jaworzańskiego!

Im bliżej końca dwudziestego stulecia nasze nastroje, co nie da się ukryć, udzielają się również wszystkim tym, którzy są odpowiedzialni za poziom wiedzy historycznej, za poziom kulturalny wśród społeczności gminy Jasienica, jak również gminy Jaworze.

Od wieków całe społeczeństwo mieszkające na ziemiach od rzeki Ostrawica na zachodzie do rzeki Białej na wschodzie, zwane Śląskiem Cieszyńskim, współtworzyło naszą wspólną jasienicko-jaworzańską historię, kulturę i warunki społ.-gospodarcze.

Większość społeczeństwa naszego regionu chciałaby zapewne wiedzieć, w jakich warunkach polityczno-historycznych żyli ich praojcowie, jak się ubierano, jak kultywowano wiarę, jakie były zwyczaje i obrzędy.

Miesięcznik regionalny "Jasienica", Gminna Biblioteka Publiczna w Jasienicy, Komisja Kultury i Oświaty RG w Jasienicy oraz Gminny Ośrodek Kultury w Jasienicy wychodząc na przeciw tym pytaniom przy udziale wysokiej klasy znawców dziejów historycznych, zagadnień archeologicznych i etnograficznych Śląska Cieszyńskiego oferują mieszkańcom gminy Jasienica i Jaworze CYKL PRELEKCJI:

1. Dzieje Śląska Cieszyńskiego, w tym regionu jasienicko-jaworzańskiego
2. Pradzieje Śląska Cieszyńskiego na podstawie badań archeologicznych.
3. Charakterystyka stroju cieszyńskiego wraz z jego pokazem.
4. Archiwalia w kulturze ludowej Śląska Cieszyńskiego.
5. Droga gwary Śląska Cieszyńskiego do języka literackiego.
6. Protestantkie dziedzictwo na Śląsku Cieszyńskim.

Dla uatrakcyjnienia prelekcji przewidziano udział zespołów śpiewaczych. Jesteśmy przeświadczeni, że tematyczna atrakcyjność prelekcji i sposób ich wygłaszania spowoduje, że uczestnicy spotkań z historią zapewne w myślach wrócą do czasów swej młodości i będą usatysfakcjonowani faktem przypomnienia czasów ich praojców.

Spotkania z przeszłością winne być również atrakcyjne dla wywodzącej się z regionu jasienicko-jaworzańskiego młodzieży szkół wyższych, średnich i podstawowych. W tym miejscu chcemy zwrócić uwagę na zbliżającą się od strony krajów zachodnich modę – trend w kierunku odtworzenia tradycji rodzinnych. To zjawisko obserwuje się już w niedalekiej Austrii.

Szanowni mieszkańcy gminy Jasienica i Jaworze, uczestnicząc w naszej nietypowej imprezie uzyskacie dostęp do czasów, w których żyli Wasi praojcowie. Wykażecie ponadto, że pozostajecie wierni swojej "ziemi", zwanej od wieków Śląskiem Cieszyńskim.

Szczegółowy program prelekcji:

1. Dzieje Śląska Cieszyńskiego, w tym regionu jasienicko-jaworzańskiego – mgr **Halina Szotek** – Dyrektor Muzeum im. G. Morcinka w Skoczowie.
2. Pradzieje Śląska Cieszyńskiego na podstawie badań archeologicznych – mgr **Wiesław Kuś** – archeolog Muzeum w Cieszynie, mgr **Bogusław Podchorąży** – archeolog Muzeum w Bielsku-Białej.
3. Charakterystyka stroju cieszyńskiego wraz z jego pokazem – mgr **Marian Dembinioł** – etnograf Muzeum w Cieszynie.
4. Archiwalia w kulturze ludowej Śląska Cieszyńskiego – mgr **Małgorzata Kiereś** – Dyrektor Muzeum Beskidzkiego w Wiśle.
5. Droga gwary Śląska Cieszyńskiego do języka literackiego – mgr **Jan Krop** – współtwórca Słownika Gwarowego Śląska Cieszyńskiego.
6. Protestantkie dziedzictwo na Śląsku Cieszyńskim – ks. **Ryszard Janik**.

Przysłowia
ludowe
na miesiąc
KWIECIEŃ

KIEDY JURA POGODĄ CZĘSTUJE, TO SIĘ RYCHŁO CZAS ZEPSUJE.

POCZĄTEK KWIECZNIA PONURY - KONIEC BĘDZIE BEZ CHMURY

NA MARKA CHŁOP BEZ KOSZULI, W 'OGRODNIKÓW' SIĘ KU PIECU TULI.

Spotkanie Maczkowców

W środę 31 marca br. w Szkole Podstawowej nr 3 w Jaworzu Średnim odbyło się spotkanie członków Koła "Beskidzkiego" Związku Kół 1 Dywizji Pancerniej Połączone z apelem młodzieży z okazji 107 rocznicy urodzin patrona tej szkoły – GEN. STANISŁAWA MACZKA.

W spotkaniu, poza członkami zwyczajnymi i wspierającymi udział wzięli: prezes Zarządu ZW Okręgu Kombatantów RP i b. WP Katowice – **M. Wilczyński**, prezes Koła Miejskiego w Katowicach – **T. Cup**, prezes Zarz. Okr. Zw. Komb. RP i b. WP Bielsko – **J. Haręźlak**, przewodniczący Rady Gminy Jaworze – **A. Pilch**, wicewójt **R. Galocz**, przew. Komisji Wniosków i Odznaczeń **M. Zygmunt** oraz zaproszone: **Maria Pisarek** i **Małgorzata Krzyspiew**.

Przy stole prezydialnym zasiedli (od lewej) przew. RG Andrzej Pilch, przedst. Zw. Komb. J. Haręźlak i M. Wilczyński, wicemarszałek Sejmiku Śląskiego prof. Marek Trombski, kpt. Czesław Czubaj oraz gościnnie dyr. Szkoły Krystyna Szczyńska.

Zebranie prowadził Czesław Czubaj. Na jego wniosek – na wstępie – minutą ciszy uczczono pamięć majora **Adama Michała Bobuli**, który zmarł 26 stycznia 1999 r. w Londynie. Był uczestnikiem kampanii wrześniowej, walk w Norwegii, walk w szeregach 1 Dywizji we Francji, Belgii, Holandii i w Niemczech, czterokrotnie odznaczony Krzyżem Walecznych, brytyjskim Military Cross, francuskim Croix de Guerre ze Srebrną Gwiazdą oraz wieloma polskimi i zagranicznymi medalami. Działal czynnie w Związkach Kół 1 DP jako wiceprezes.

Następnie prowadzący zebranie zapoznał obecnych z treścią wzruszającego listu napisanego przez uczestnika walk 1 DP **Dominika Podgórskiego**, na stałe zamieszkałego w Holandii, w którym złożył on podziękowanie za przyznanie mu wyróżnienia "Zasłużony dla Województwa Bielskiego". Z uwagi na chorobę nie jest w stanie osobiście przyjechać i upoważnił do odbioru medalu przedstawicielkę swojej rodziny w Polsce – **Marię Pisarek z Chybia**. W liście tym podkreślił swoją gorącą

Pierwsi złożyli kwiaty członkowie Koła Beskidzkiego: prof. Marek Trombski, najstarszy maczkowiec – Jerzy Rucki i kpt. Czesław Czubaj.

milość do Ojczyzny, do której nie było mu dane wrócić, gdyż jego rodzinna ziemia – Podole – nie znalazła się już w nowych granicach Polski. Obok Podola Śląsk, a nade wszystko Ziemia Bielska, stanowią dla niego źródło najpiękniejszych wspomnień z dzieciństwa i wczesnej młodości, tak więc fakt, że teraz – w jesieni swego życia – ziemia ta obdarza go tym niezwykłym wyróżnieniem, jest dla niego podwójnie cennym przeżyciem. Oświadczył, że całe swoje życie poświęcił Polsce, utrwalając sławę polskiego oręza na Ziemi Holenderskiej. Społeczności szkolnej pogratulował Patrona i podkreślił, że gen. St. Maczek był bardzo skromnym człowiekiem, którego warto naśladować w codziennym życiu.

Po odczytaniu listu wszyscy uczestnicy zebrania zgromadzili się przed tablicą pamiątkową, gdzie obejrzeni wzruszające występy młodzieży szkolnej dostosowane do okoliczności i złożyli wiele wiązanek kwiatów.

W miejscu tym odbyło się również wręczenie wyróżnień:

– Marii Pisarek – "Zasłużony dla Województwa Bielskiego" dla Dominika Podgórskiego. Aktu wręczenia dokonał prof. Marek Trombski.

– Małgorzacie Krzyspiew – "Za zasługi dla Związku Kombatantów RP i b. WP" – pośmiertnie dla Jana Krzyspiewa – w dowód uznania i szacunku dla jego całego dorobku, patriotyzmu i zaangażowania w pracy społecznej. Szczególne znaczenie dla Związku ma odsłonięta z Jego inicjatywy tablica w Szkole Podstawowej nr 1 w Jaworzu Dolnym, upamiętniająca nauczycieli tej szkoły, którzy stracili życie w obozach koncentracyjnych i w Katyniu. Aktu wręczenia dokonali przedstawiciele Związku z Katowic.

Dalsze obrady były poświęcone omówieniu Światowego Zjazdu Kombatantów, który odbędzie się w dniach 7–10 września 1999 roku w Warszawie. Uzgodniono wspólnie szereg spraw związanych z funduszami i zakwaterowaniem. **James Jurczyk** poinformował, że zabezpieczony dla siebie i Matki apartament będzie stanowił równocześnie niejako kwaterę kontaktową dla wszystkich uczestników Koła "Beskidzkiego". Trzeba sprawę Zjazdu nagłośnić i wykorzystać do tego, aby pomyśleć o dotychczas nie ujawnionych żołnierzach maczkowskich, bo są jeszcze tacy, którzy się nadal ukrywają, choćby przez skromność. Należy wyszukać i pokazać tych ludzi – skromnych, a jednocześnie tak zasłużonych dla naszej historii. Zwrócił się do prof. Trombskiego o nagłośnienie tej sprawy.

Kpt. **Czesław Czubaj** podał do wiadomości, że:

1. Z okazji Zjazdu będzie wydana tzw. jednodniówka, w której m.in. powinien znaleźć się również artykuł o naszym najstarszym Koledze **Jerzym Ruckim**. Zaapelował do kolegów o dostarczenie wspomnień i zdjęć.
2. W tym roku przypada 60 rocznica wybuchu II wojny światowej. Jest propozycja, by z tej okazji zostały nadane tytuły "weterana II wojny światowej" wszystkim kombatanom, połączone z awansem o 1 stopień. Jeżeli propozycja zostanie uznana i zapadnie ustawa, będą w tej sprawie szczegółowe wytyczne.

Na zakończenie uczestnicy obejrzeni w całości filmową relację z ubiegłorocznej imprezy objazdowej "OD BREDY DO WILHELMSHAVEN" – z komentarzem. Po filmie, znany bielski pedagog oraz działacz kultury **Jan Laskowski** wręczył gospodarzowi szkoły dyr. **Krystynie Szczypce** ilustrowaną gazetkę ścienną z pobytu maczkowców w Klundert w październiku ub. r. Identyfikacyjną gazetkę otrzymała wielka przyjaciółka Jaworza, prekursorka trwającej już prawie 10 lat przyjaźni polsko-holenderskiej Jaworze – Klundert znana wszystkim **Nienke Noteboom**.

Po wspólnym obiedzie autobus specjalny ZUS odwiózł uczestników do Bielska-Białej.

JR

Informacja z PPKS

Przedsiębiorstwo PPKS w Bielsku-Białej uprzejmie informuje, że przeprowadzona analiza rentowności poszczególnych linii komunikacyjnych w sposób jednoznaczny wskazuje na to, że osiągnięte wpływy nie rekompensują ponoszonych przez nasze przedsiębiorstwo kosztów. Przyczyną takiego stanu rzeczy jest wykonywanie obok kursów o wysokiej frekwencji, również takich kursów, które choć uzasadnione z punktu widzenia pasażerów i społeczności lokalnych, okazują się być nieuzasadnione z przyczyn ekonomicznych. Charakterystyczne dla prowadzonej przez PPKS Bielsko-Biała komunikacji jest również nierównomiernie rozkładanie się obciążenia pasażerskich, wyrażające się występowaniem kursów, które w praktyce są "pustymi" przebiegami na odcinku ok. 20 km.

Nie bez wpływu na kondycję finansową przedsiębiorstwa pozostaje nieuregulowana dotychczas sprawa dotacji. W zamierzeniach ustawodawcy dotacja powinna stanowić rekompensatę zmniejszonych przychodów z tytułu stosowania przez przewoźników uprawnień do ulgowych i bezpłatnych przejazdów. Brak jednak w tym przedmiocie odpowiednich przepisów wykonawczych. Nikt jednak nie zwolnił nas z obowiązku stosowania ulg. Jaki to ma wpływ na finansowanie przedsiębiorstwa, niech świadczy fakt, że na 500 wykupionych przez mieszkańców gminy Jaworze biletów miesięcznych, ponad 300 stanowią bilety miesięczne ulgowe (gł. szkolne). Ponadto w kursach linii przebiegających przez gminę sprzedaje się miesięcznie ok. 800 biletów jednorazowych ulgowych. Do tego należy dodać bezpłatne przejazdy kombatanów, przewodników inwalidów I grupy, opiekunów dzieci dotkniętych inwalidztwem i innych uprawnionych osób.

Wzrost kosztów prowadzenia komunikacji spowodowany jest również nieodpowiednim stanem dróg. Każdego dnia odnotowujemy awaryjne zjazdy pojazdów, głównie z uszkodzonymi układami zawieszenia. Występowanie tego zjawiska nasila się w okresie zimowym, co związane jest z zaniedbaniami w zakresie odśnieżania zatok przystankowych i miejsc zawracania autobusów. Pogłębiająca się rozbieżność między osiąganymi wpływami i ponoszonymi kosztami może doprowadzić do obniżenia jakości świadczonych usług, w tym do ograniczenia ilości kursów. Utrudni również prowadzenie działań naprawczych zapoczątkowanych w naszym przedsiębiorstwie.

Wobec powyższego, mając na uwadze wspólny interes, jakim jest zabezpieczenie potrzeb przewoźnych mieszkańców regionu, występujemy do władz gmin z propozycją partycypowania w kosztach prowadzenia komunikacji. Odnosi się to również do gminy Jaworze. Mamy przy tym świadomość ograniczonych możliwości finansowych władz samorządowych, dlatego zwracamy się o dofinansowanie w kwotach symbolicznych. Wyrażamy przekonanie, że Zarząd, który niejednokrotnie dawał przykłady realistycznego podejścia do sygnalizowanych przez nas problemów i tym razem wykaże zrozumienie. Biorąc pod uwagę przebieg miesięczny linii komunikacyjnych biegnących przez gminę Jaworze (ok. 25 tys. km), proponujemy kwotę dotacji w wysokości 1.500 do 2.000 zł miesięcznie. Zaznaczamy przy tym, że rozwiązanie to traktujemy jako doraźne i widzimy możliwość odstąpienia od dotacji w drugiej połowie roku.

Uprzejmie prosimy o poinformowanie nas o zajętych stanowiskach.

inż. W. Budzowski

WRÓĆMY DO ZIOŁ

CHOROBY KOBIECE - cd.

Niepłodność

Przyczyną niepłodności są przeważnie zrosty pozapalne jajowodów, niedorozwój narządu płciowego, niewydolność jajeczkowania, a także tożsamość układu biegunów bioelektrycznych u obu partnerów całkowicie zdrowych.

1. Szyszka chmielu
2. Ziele przewrotnika
3. Liść ruty
4. Ziele nostryzka żółtego
5. Kwiat lawendy
6. Kłęczce tataraku
7. Kwiat nagietka
8. Ziele krwawnika
9. Owoc róży

po 50 g

Pić trzy razy dziennie przed posiłkiem, po szklance. Przed stosunkiem zrobić trygację Vagosanem.

Mięśniaki maciczne

Są to schorzenia nowotworowe o charakterze niezłośliwym. Występują u kobiet przeważnie bezdziejnych i niezamężnych. Objawem tej choroby są zbyt obfite krwawienia trwające od 8 do 14 dni. Gdy chodzi o leczenie ziołowe stwierdza się, że w wielu przypadkach daje ono pozytywne rezultaty, a przynajmniej hamuje rozwój schorzenia. Jeśli natomiast leczenie ziołami nie da pożądanego wyniku, pozostaje jedynie operacja.

1. Kłęczce pięciornika
2. Ziele jemioli
3. Ziele skrzypu polnego
4. Ziele tasznika
5. Ziele rdestu ostrogorzkiego
6. Kora kaliny
7. Kwiat kasztanowca
8. Liść borówki czernicy
9. Liść brzozy

po 50 g

Pić trzy razy dziennie po szklance, przed posiłkiem.

Irygacje stosować taką samą, jak przy zapaleniu przydatków.

Główne czynniki chorobotwórcze

To paradoksalne lecz w myśl wszelkich praw biologicznych człowiek nie powinien nigdy chorować. Jego organizm dzięki licznym mechanizmom w nim funkcjonującym ma charakter samoobronny i samoreperacyjny. Dzięki tym właściwościom człowiek w pełni swych sił powinien żyć co najmniej ponad sto lat. A tym czasem pewnego dnia coś narusza wyraźnie równowagę czynnościową w jego ustroju. Każdy chory zadaje lekarzowi to samo pytanie: "skąd się wzięła moja choroba? Przecież ja nigdy dotąd nie chorowałem." Na to pytanie żaden lekarz nigdy nikomu nie udzielił pełnej odpowiedzi. Tyle jest bowiem przyczyn wywołujących chorobę, ile wrogich czynników nas zewsząd otacza.

Wśród ogromnej ilości czynników chorobotwórczych na pierwszym miejscu wskazać trzeba na wszelkiego rodzaju zatrucia, wywołane przez jady różnego rodzaju bakterii i wirusów, środki chemiczne, jady ustrojowe (samozatrucie ustroju), trucizny narkotyczne, alkoholowe i nikotynowe, rakotwórcze spaliny, sadze i dymy fabryczne.

Drugą grupę czynników chorobowych, które zakłócają prawidłowość rozwoju komórek i równowagę przemiany materii oraz przyczyniają się do powstania licznych chorób stanowią chroniczne napięcia systemu nerwowego na skutek przeróżnych hałasów, przekraczających dopuszczalne granice ultradźwięków, jak i wywołane ogólnym zawrotnym tempem życia codziennego.

Wiele schorzeń trudnych do zlikwidowania, powodują po prostu wypadki. Wszelkiego rodzaju urazy deformują tkanki, zmieniają ich normalne ułożenie na skutek czego nie mogą one prawidłowo funkcjonować.

Z herbarium o. Andrzeja Klimuszki wybrał M. Zygmunt

INFORMACJA

Zarząd Gminy Jaworze informuje, że od numeru kwietniowego **cena 1 egz. "Echa Jaworza" będzie wynosiła 1 zł**, co zostało podyktowane wzrostem jego objętości i ceną druku. Od numeru majowego wzrosną też opłaty za reklamy (nie dotyczy to reklam już opłaconych). Ceny wzrosną z 40 na 50 groszy za każde słowo.

KOMUNIKAT

Zakład Oczyszczania Miasta – firma "TROS-EKO" zawiadamia, że **termin wywozu odpadów** w rejonie Jaworza Dolnego i w części Jaworza Średniego (tj. od ul. Bielskiej w kier. ul. Waplenickiej) ze względu na Święto Majowe – 3 Maja (poniedziałek) **zostanie przesunięty z dnia 3 maja na DZIEŃ 10 MAJA BR.**

TWÓJ DOM – KOLEBKĄ CIEPŁA**Doradztwo i wykonawstwo ociepleń:**

- * zewnętrzne
- * wewnętrzne
- * siding
- * tynki mineralne i akrylowe

JAWORZE, tel. (0-33) 81-72-642

SZKÓŁKA RÓŻ

Czesław & Grażyna Jaworska Trubitowicz

Oferujemy krzewy róż:

wielokwiatowe - wielokwiatowe
miniatury - pnące - parkowe

43-384 Jaworze Śr. k/Bielska-B., ul. Kolonia Dolna
tel. (033) 817 31 95, tel. kom. 0 602 495 332

FHU "MAB" Jaworze, Antoni Barut
tel. 81-72-055 (wieczorem)

świadczą usługi w zakresie:

- brukarstwa
- zabudowy skarp
- budowy i remontu przyłączy kanalizacyjnych, drenaży
- przepustów drogowych
- oraz prac ziemnych minikoparką

**PROJEKTOWANIE, NADZORY
SIECI GAZOWYCH,
INSTALACJI GAZOWYCH,
WODNO-KANALIZACYJNYCH I CO**

Jaworze Nałęże 84, tel. 81-72-985

PRACA CHAŁUPNICZA DLA KAŻDEGO

Zaopatrzenie i zbyt zagwarantowane umową.

Zadzwoń lub napisz:

"ROMEX" Łazy 55

43-386 Świętoszówka

tel. (033) 81-53-072, 090 654 982

Reprezentant**Powszechnego Towarzystwa Emerytalnego****PIONEER****BOGUSŁAW BRZEŹNY**

ul. Bielska 58, Jaworze Dolne
tel. 817 39 78, 0-601 873 998

GABINET STOMATOLOGICZNY

lek. stom. Krzysztof KACZUR
specjalista chirurgii stomatologicznej
Jaworze, ul. Zdrojowa 159

ZABIEGI W NARKOZIE

czynne: poniedziałki, czwartki 15.00 - 19.00
REJESTRACJA TELEFONICZNA 0603 789 802

PELARGONIE BALKONOWE

o kwiatach pełnych i pustych
istnieje możliwość obsadzenia skrzynek balkonowych, które przyjmujemy od 10.IV

OGRODNICTWO

STANISŁAW MIESZCZAK
JAWORZE, UL. MALINOWA 149
TEL. (033) 81-72-447

CENY NADAL ATRAKCYJNE !

**PRANIE, GRĘPLOWANIE,
SZYCIE KOLDER Z OWCZEJ WELNY**
sprzedaż:

Genowefa Galińska

Świętoszówka, ul. Ogrodowa 59
tel. 815 29 87

OGRODNICTWO

Jadwiga i Edward Wiejowie, Jaworze Nałęże
ul. Słoneczna 1, tel. 81-72-858
poleca:

- * szeroki wybór roślin balkonowych i rabatowych (w tym wiele NOWOŚCI)
- * krzewy ozdobne
- * istnieje możliwość obsadzania skrzynek i gazonów

Redaguje Kolegium w składzie: Marian Zygmunt - przew.
Franciszek K. Szpok, Roman Rucki, Piotr Krzemień
Izabela Kozłowska - skład
Małgorzata Barut - kolportaż
Fot. - Jadwiga Roik
Adres redakcji: Urząd Gminy w Jaworzcu, ul. Zdrojowa 82
43-384 Jaworze Dolne, tel. 81-72-195 lub 81-72-813
fax 81-72-871, telex 35-405
Druk: "TIMES", ul. Krakusa 17, tel. 81-84-548 B-B
Redakcja nie zwraca nadsyłanych tekstów
oraz zastrzega sobie prawo skracania i opracowania redakcyjnego.